

အာဇာနည်အောင် အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း ၃၀၄

ချစ်ဦးညို
အကြောင်းအကျိုး
အကောင်းအဆိုးတို့၏ အလယ်

အာဇာနည်အောင် အောင်ဆန်းတို့က
အောင်ဆန်း ၃၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့
[ရန် - ၂၀၅၀၆၆]

ချစ်ခင်လေးစားအပ်သော စာပေမိတ်ဆွေများ ခင်ဗျား။

ပထမဆုံး အခု ကျွန်တော်တို့ လုပ်ကြတဲ့ Audio book ဆိုတဲ့ အသံထွက် စာအုပ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို ပဏာမ ပြောခွင့်ပြုပါ။ စာအုပ် တစ်အုပ်မှာဆိုရင်တော့ စာရေးဆရာရဲ့ နိဒါန်း အဖွင့် သဘောမျိုးပါပဲ။

စာပေလောက စာအုပ်တိုက်၊ ဦးမျိုးညွန့်က ကျွန်တော့်ကို မေးပါတယ်။ စာပေဟောပြောပွဲတွေမှာ ဘာအကြောင်းအရာတွေကို ဘယ်လို ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး ဟောလေ့ ရှိသလဲတဲ့။ ကျွန်တော်က အနယ်နယ် အရပ်ရပ် ကျွန်တော်တို့ ဟောပြောခဲ့တာတွေကို ပြောပြ လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီလို ပြောပြပြီး ဘာလုပ်မလို့လဲလို့ ကျွန်တော်က မေးတော့ စာပေလောက စာအုပ်တိုက်အနေနဲ့ Audio book ဆိုတဲ့ အစီအစဉ်သစ်တစ်ခု စမ်းသပ်ကြည့်ဖို့ စိတ်ကူးနေတယ်တဲ့။ စာရေး ဆရာတစ်ယောက် သူရေးစရာ ရှိတာတွေကို အကွာရာစာလုံးတွေ အဖြစ် တင်ပြတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ စာရေးဆရာ ကိုယ်တိုင် အသံထွက်နဲ့ ပြောပြ၊ စတူဒီယိုထဲမှာ စနစ်တကျ အသံဖမ်း၊ ပြီးတော့ ကက်ဆက်ခွေ အဖြစ် ပြန်ကူးမယ်ဆိုတဲ့ အစီအစဉ်ပါ။

J

ချစ်ဦးညို

ကျွန်တော်တို့ ဆက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။ စာပေ ဟောပြောပွဲတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ဟောပြောခဲ့တာတွေကို အတော်များများလဲ နားထောင်ပြီးခဲ့ကြပြီ။ တချို့မြို့တွေဆိုလဲ ဟောပြောပွဲ စင်ပေါ်မှာ ကတည်းက ကက်ဆက်နဲ့အသံဖမ်းပြီး အခွေတွေ မိတ္တူကူးပြီး နီးစပ်ရာ စိတ်ဝင်စားသူတွေဆီ ဖြန့်ခဲ့ကြပြီးပြီ။ ဟောပြောပွဲကတော့ ပရိသတ်နဲ့ စင်နဲ့၊ စာရေးဆရာကလည်း အာဝဇ္ဇန်းကောင်းရင် ကောင်းသလို၊ လမိုင်းကပ် ကပ်သလို ဟောကြပြောကြ၊ ပရိသတ်ကလည်း ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ တုံ့ပြန်ကြပေါ့လေ။ အခု **Audio book** ဆိုတာကတော့ စာရေးဆရာကိုယ်တိုင် ပြောပြ၊ နားထောင်သူကလည်း နားထောင်ဆိုပေမယ့် ဟောပြောပွဲနဲ့ မတူတော့ပါဘူး။

အမှန်တော့ **Audio book** ဆိုတာ အနှစ်သာရအားဖြင့် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို စာရေးဆရာတစ်ယောက်က ရေး၊ အဲဒါကို စာဖတ်သူက ဖတ်ဆိုတဲ့ အနှစ်သာရပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကွာသွားတာက အက္ခရာစာလုံးတွေ နေရာမှာ ‘အသံ’ ဆိုတာ ဝင်လာတယ်။ စာဖတ်သူဘက်ကလည်း သောတ စက္ခုအာရုံ သုံးရာကနေ သောတ အာရုံကို အသုံးပြုတယ်။ ဒါပဲ ကွာခြားသွားပါတယ်။

စာရေးဆရာကလည်း သံစဉ်တွေ အတက်အကျတွေနဲ့ သီချင်းဆိုတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာတီးဝိုင်းမှလည်း မရှိဘူး။ စကားလုံးတွေကို ပြောပြသွားမှာ၊ နားထောင်သူ ပရိသတ်အဖို့ကလည်း တေးဂီတတစ်ခုခုလို ခံစားလို့မရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာက မျက်စိနဲ့ ဖတ်မှာကို နားနဲ့ နားထောင်တဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။

အကြောင်းအကျိုး အကောင်းအဆိုးတို့၏ အလယ်

စာရေးဆရာရယ်၊ စာရယ်၊ စာဖတ်သူရယ် ဆိုတဲ့ ဆက်သွယ်မှု ကနေ စာရေးဆရာရယ်၊ အသံရယ်၊ နားထောင်သူရယ် ဆိုတဲ့ ဆက် သွယ်မှု ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါ Audio book ပါပဲ။

ဒါ လိုအပ်သလားကွာလို့ မေးခွင့်ရှိပါတယ်။ လိုအပ်တယ် ထင်လို့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ကြတာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော် နည်းနည်း ရှင်းပြပါရစေ။ စာဖတ်ခြင်းဆိုရာမှာ စာအုပ် ရှိရမယ်၊ စာအုပ်ဝယ်ရမယ်၊ ငှားရမယ်၊ ပြီးတော့ ဖတ်ချိန်ပေးရမယ်။ အကွရာစာလုံးတွေက တစ်ဆင့် လိုက်ပါတွေးတော့ရင်း ခံစားမယ်၊ ဒီလိုလုပ်ဖို့ စာဖတ်ဝါသနာပါရဦးမယ်၊ စာဖတ်ဝါသနာမပါသူဆိုရင် ထားတော့ စာဖတ်ဝါသနာပါသူတောင်မှ အတော်လေး လုံ့လစိုက် ရပါတယ်။ ကရိုကထနည်းနည်းများတယ်။ ပြီးတော့ စာဖတ်နေချိန်မှာ စာအုပ်နဲ့ စာဖတ်သူ တစ်ယောက်ပဲ ရှိတယ်။

တိပ်ခွေဆိုတော့ ကက်ဆက်ထဲထည့် ခလုတ်နှိပ်လိုက် အသံ ထွက်လာမယ်။ နားထောင်သူက အိပ်ရင်း နားထောင်မလား၊ ထိုင်ရင်း နားထောင်မလား၊ သက်တောင့်သက်သာ အနေအထားနဲ့ နားထောင် နိုင်တယ်။ ကျွန်တော့် မိခင်ကြီးကတော့ မိုးကုတ် ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရားခွေကိုဖွင့်ရင်း ပုဆစ်တုပ်၊ မျက်လွှာချပြီး တကယ့်ကို ဆရာတော် ကြီးရှေ့မှာ ထိုင်တရားနာသလို ဣရိယာပုတ်နဲ့ နားထောင်တာ။ ကျွန်တော်တို့ Audio book ကတော့ ကြိုက်သလို အနေအထားနဲ့ နားထောင်နိုင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက ကက်ဆက်ဖွင့်တာဆိုတော့ တစ်ယောက် တည်းမဟုတ်ဘဲ အများဝိုင်းနားထောင်လို့ရတယ်။ ပြဇာတ်စာအုပ်လေးတွေ ခေတ်စားစဉ်ကတော့ စာဖတ်ကောင်းတဲ့သူ၊ စာသွားတဲ့လူ တစ်ယောက်က အသံနေအသံထားနဲ့ ဖတ်ပြ၊ ကျန်တဲ့သူတွေက နားထောင်တဲ့ စာဖတ်နည်းတစ်မျိုး ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဒီတော့ Audio bookဆိုတာ ထိရောက်လျင်မြန်ပြီး ကျယ်ပြန့်တဲ့ စာဖတ်ခြင်းတစ်မျိုးကို ကျွန်တော်တို့ စမ်းသပ်ကြည့်လိုက်ကြတာပါပဲ။ သဒ္ဒါပေါက်သူ တစ်ယောက်ယောက်က ကက်ဆက်နဲ့ အင်ပလီဖိုင်ယာ ဂျိုင်းပြီး စပီကာ ဆောင်းဘောက်စ်နဲ့ ဖွင့်ချလိုက်တော့ လံ တစ်ရပ်ကွက်လုံး တစ်လမ်းလုံး နားထောင်ဖြစ်တာပေါ့။

ဒါကြောင့် Audio book ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ စာဖတ်ဝါသနာပါသူများ၊ အချိန်မလုံလောက်သူများ၊ သက်သောင့်သက်သာနဲ့ ‘နားဖြင့်စာဖတ်နိုင်ရေး’ အတွက် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ခုတော့ ကြိုပြောပါရစေခင်ဗျား။ ကိုယ်ခန္ဓာ ဣရိယာပုတ် သက်သောင့်သက်သာ ရှိမယ်၊ မျက်စိလဲ မညောင်းဘူး စတဲ့ စာနားထောင်သူ၊ စာနာသူ ဘက်က အဲဒီ အခွင့်အရေးတွေ ရသလို အခြားတစ်ဖက်မှာ တစ်ခုတော့ ပြန်အားစိုက်ပေးရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါကတော့ တွေးတော ဆင်ခြင်မှုအားပါ။ ဦးနှောက် အင်အားလေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာများက နှုတ်နဲ့ ရေးပြချိန်မှာ နားနဲ့ဖတ်သူများက စူးစိုက်မှုလေး တစ်ခုတော့ ပြန်ပေးခြင်းအားဖြင့် အပေးအယူ လုပ်ကြမှ ဖြစ်ပါမယ်။

အခုဟာက ကက်ဆက်ဇာတ်လမ်းတွေ၊ သီချင်းစီးရီးတစ်ပုဒ်
 မဟုတ်တဲ့အတွက် ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုဆိုတဲ့ Entertainment မပါပါ
 ဘူး။ Music effect တို့ Song effect ဘာတို့လဲ မပါတဲ့အတွက်
 နားဆင်ခံစားဖို့သက်သက် ရည်ရွယ်ရင်တော့ အထမြောက်မှာ မဟုတ်
 ပါဘူး။ တွေးတောဆင်ခြင် သုံးသပ်မှုဆိုတဲ့ ဦးနှောက်အားလေးတော့
 စိုက်ပေးကြဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ ကဲ Audio book နဲ့ ပတ်သက်တဲ့
 နိဒါန်း အဖွင့်စကား ပြီးပါပြီ။ စာအုပ်လိုဆိုရင်တော့ နောက်
 စာမျက်နှာကို ဆက်လှန်ကြည့်ကြဖို့ ဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

* * *

ခန္တီစ သည်းခံခြင်းသည်လည်းကောင်း တဲ့။

ကျွန်တော်တို့ ဇာတ်လမ်းလေးတစ်ပုဒ်နဲ့ စကြည့်ကြရအောင်။

နေရာက အင်မတန် လှပသာယာတဲ့ ဥယျာဉ်ကြီးတစ်ခု အတွင်းမှာပါ။ နေရောင်ခြည် ရွန်းလက်တောက်ပပြီး သိပ်သာယာလှတဲ့ နေ့တစ်နေ့မှာ အဲဒီဥယျာဉ်ထဲဝင်တဲ့ တံခါးမုခ်ပေါက်ဝမှာ ဆိုင်းသံ ဗုံသံ သီချင်းသံတွေနဲ့ ကချေသည်တွေက တန်းစီကခုန်ပြီး ဥယျာဉ်ထဲ ဝင်လာကြတယ်။ အဲဒီကချေသည် မိန်းမပျိုတွေနောက်မှာ တူရိယာ အဖွဲ့၊ တူရိယာအဖွဲ့နောက်မှာ ရွှေလင်ပန်းတွေ၊ ငွေလင်ပန်းတွေ ကိုင်ဆောင်လာတဲ့ အဖွဲ့။ အဲဒီလင်ပန်းတွေပေါ်မှာ သူတို့ သယ်ယူ လာတာတွေက စားစရာတွေ၊ အသား ငါး အကင်တွေ၊ သစ်သီးဝလံ တွေ၊ ပြီးတော့ သေရည်တကောင်းတွေ၊ ရွှေခွက်တွေ၊ ငွေခွက်တွေ။ သူတို့ ဝတ်စားလာလိုက်တာကလဲ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်နဲ့ပေါ့ဗျာ၊ မြင်အောင် ကြည့်။

အဲဒီ လူစုလူဝေးရဲ့ နောက်မှာ ဝေါနဲ့ လိုက်ပါစီးနင်းလာသူ ကတော့ အသား နီစပ်စပ်။ ဆိုကြပါစို့။ ကိုယ်လုံး တုတ်ခိုင်ခိုင်၊ ဝမ်းဗိုက်ပြည့်ပြည့် ဖောင်းဖောင်း၊ လည်ကုတ်သားတွေ ထနေတဲ့ သူ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ အကောင်းဆုံးဆိုတဲ့ ဝတ်စုံနဲ့ ရွှေ ငွေ ရတနာတွေ ဆင်ယင်လာတယ်။ သူက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဘုရင်ကြီးပါပဲ။

ဥယျာဉ်ကြီးထဲရောက်တော့ အေးမြတဲ့ အရိပ်အာဝါသ ရှိသော သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်မှာ စခန်းချလိုက်ကြတယ်။ စားစရာ သောက်စရာတွေကို ဖြန့်ခင်းလိုက်ကြတယ်။ မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းပေါ် မှာ ကချေသည်တွေ နေရာယူလိုက်ကြတယ်။ ကချေသည်တွေ နေရာ ယူလိုက်တာဟာ ကြည်လင်စိမ်းမြနေတဲ့ ရေကန်ရဲ့ ဟိုဘက်။ ဘုရင်ကြီးကတော့ ရေကန်ရဲ့ ဒီဘက်။ ကချေသည်တွေရဲ့ အရိပ်ဟာ ဘုရင်ကြီးရဲ့ မြင်ကွင်းထဲမှာ ရေကန်ထဲမှာ ပေါ်နေတော့ အင်မတန်ကို ထူးခြားလှပတဲ့ ကြည်နူးဖွယ် သဘာဝဇာတ်ခုံကြီး ဖြစ်နေတယ်။

ဆိုင်းသံ ဗုံသံတွေနဲ့အတူ ကချေသည်တွေ ဆိုကြ ကြတယ်။ ရေကန်ထဲက အရိပ်တွေကလဲ အတူလိုက်ပါ က နေကြတယ်။ ကချေသည် အယောက် ၂၀ က နေပေမယ့် ရေကန်ထဲက အရိပ်ပါ ပေါင်းတော့ အယောက် ၄၀ ယိမ်းကနေသလိုပေါ့။ ဘုရင်ကြီး အဖို့ရာတော့ အယောက် ၈၀ လောက်ကနေကြတယ်လို့ မြင်နေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဘုရင်ကြီး သေရည်မူးနေပြီလေ။ စားလိုက် သောက်လိုက်နဲ့ သေရည်အရှိန် တရိပ်ရိပ် တက်လာတော့ ဘုရင်ကြီး အတွက် ကချေသည် အရိပ် ကိုယ်ပွားတွေ အများကြီး ဖြစ်လာ တော့တယ်။ ကြီးလိုက်တဲ့ စည်းစိမ်ပါပဲ။

ဒီလိုနဲ့ စားကြသောက်ကြ ကကြခုန်ကြနဲ့ နည်းနည်းကလေး
မောလာ ကြာလာတော့ ဘုရင်ကြီး ဆက် မသောက်နိုင်တော့ဘူး။
အက အခုန်တွေလည်း ဆက်မကြည့်နိုင်တော့ဘူး။ ရံရွေတော် တစ်
ယောက်ရဲ့ ရင်ခွင်ထဲမှာ မူးပြီး အိပ်ပျော်သွားတယ်။

အခုအခေါ် ဘုရင်ကြီး ပေါက်မြောက်ပြီး ရောက်သွားတဲ့အခါ
ကျမှ ကချေသည်တွေလည်း တန်းဖြုတ်လိုက်ကြပြီး ဟိုသစ်ပင်အောက်
ဒီသစ်ပင်အောက် သွားအနားယူကြတယ်။ အဲဒီမှာပဲ ဘာ သွားတွေ့လဲ
ဆိုတော့ အင်ကြင်းပင် တစ်ပင်အောက်မှာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေတဲ့
ရသေ့ကြီးတစ်ပါးကို တွေ့လိုက်ကြရတယ်။

ရသေ့ဟာ ဥပမိရုပ်လဲ ကောင်းကောင်းနဲ့ ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်
လေတော့ မောပန်းနွမ်းနယ်နေကြတဲ့ ကချေသည်တွေက စိတ်ဝင်စား
သွားကြတယ်။ ဘယ်သူရေ ဘယ်ဝါရေ ဒီလာဟောဆိုပြီး အချင်းချင်း
ခေါ်ကြပြီး အားလုံးလိုလို ရသေ့ရဲ့ရှေ့မှာ ဒူးလေးတွေတုတ်ပြီး ဖူးမျှော်
ကြတယ်။

အခြေအနေက စောစောကနဲ့ မတူတော့ဘူး။ လုံးဝ ဆန့်ကျင်
ဘက် ပြောင်းလဲသွားပါပြီ။ စောစောကတော့ ဆိုင်းသံ၊ ဗုံသံ၊ ရယ်သံ
မောသံတွေ၊ လက်ခုပ်ဩဘာသံတွေ၊ သေရည်ခွက်ချင်း ထိခိုက်သံတွေ။
အခုတော့ ပကတိ အေးချမ်းငြိမ်သက် အေးချမ်းသော တိတ်ဆိတ်ခြင်း။

အင်ကြင်းရွက်တွေ လေတိုက်လို့ တရှဲရှဲမြည်သံပဲ ထွက်ပေါ်နေ
တယ်။ ဆူညံရယ်မော အော်ဟစ်နေခဲ့ကြရာကနေ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်
ခြင်းကို ကူးပြောင်းတဲ့အချိန်မှာ ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းလှတဲ့ ရသေ့
တစ်ပါးရဲ့ အသွင်ကလဲ ထူးထူးခြားခြား ကျက်သရေရှိလှပါတယ်။

Figure 10

ကချေသည်တွေအားလုံး ရသေ့ရှေ့မှာ ဒူးတုပ်ပျပ်ဝပ်နေကြ ပါပြီ။ ရသေ့ကလဲ ရောက်လာသော ပရိသတ်ကို တရားဒေသနာများ ဟောကြားပါတယ်။ ပရိသတ်အားလုံး ရသေ့ထံ စုရုံးရောက်ရှိသွားကြ ချိန်မှာ ဟိုရေကန်တစ်ဖက် ဘုရင်ကြီးဆီမှာတော့ သူမိပြီး အိပ်ပျော်နေတဲ့ ကချေသည်တစ်ယောက်ပဲ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ စည်းစိမ်ကြီးစွာနဲ့ သေရည်ယစ်လွန်ပြီး အိပ်ပျော် သွားခဲ့တဲ့ ဘုရင်ကြီး နိုးလာပါတယ်။ သူ့အနားမှာ သူရင်ခွင်မှီ အိပ်ပျော်ခဲ့တဲ့ ကချေသည် တစ်ယောက်ပဲ ရှိတော့တယ်။ ဘယ်ရောက် ကုန်ကြသလဲ၊ ကချေသည်တွေ၊ မောင်းမတွေ၊ ရံရွှေတော်တွေ၊ အိပ်ဖန် စောင့်တွေအားလုံး ဟိုးတစ်ဖက်က အင်ကြင်းပင်အောက် ရသေ့တစ်ပါး ဆီ ရောက်ကုန်ကြပါပြီ အရှင် ဆိုတော့ ဘုရင်ကြီးဟာ သေရည်အရှိန် မပြေတပြေနဲ့ အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်သွားတယ်။

ငါ့ကချေသည်တွေ ငါ့ကို စွန့်ထားခဲ့ပြီး ဟိုမှာသွား ဝိုင်းဝိုင်း လည်နေရအောင် ဘာရသေ့မို့လဲ၊ ငါ့လို ပြည့်ရှင်မင်းထက် သင်းက ဘာများပိုစွမ်းနေလို့လဲဆိုပြီး ဒေသထွက် သံလျက်ကိုင်လို့ ရသေ့ဆီ ထွက်သွားတယ်။ ရသေ့ရှေ့မှာ ခြေကို ခပ်ကားကားချဲရပ်၊ ရသေ့ကို သေရည်ခိုးတွေနဲ့ရိုက်ပြီး နီရဲနေတဲ့ မျက်လုံးတွေနဲ့ စိမ်းစိမ်းပါအောင် ကြည့်ပြီး ‘ရသေ့ သင့်မှာ ဘာဝါဒရှိသလဲ’ လို့ မေးလိုက်တယ်။

ကသေ့က ပြန်ဖြေပါတယ်။ ‘ခန္တီဝါဒပါ မင်းကြီး’ တဲ့။

ဩ ခန္တီဝါဒဆိုတော့ သင် တကယ်ပဲ သည်းခံနိုင်သူ ဟုတ် မဟုတ် စမ်းကြည့်သေးတာပေါ့ဆိုပြီး ဘုရင်ကြီးက အာဏာ ပါးကွက် သားတွေကို ခေါ်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ‘ဒီရသေ့ကို ဆူးကြိမ်လုံးနဲ့ ရိုက်စမ်းဟေ့’

佛一尊

ဆူးကြိမ်လုံးဟာ ရသေ့ရဲ့ ပခုံး၊ လက်မောင်း၊ ကျောပြင်၊ မျက်နှာ
လည်ပင်းတွေပေါ် တရွှမ်းရွှမ်း ကျရောက်သွားပါတယ်။ အလျှိုးအလျှိုး
အစင်းရာကြီးတွေ ပေါ်လာပြီး သွေးချင်းချင်း နီလာတယ်။ ရသေ့
ကတော့ မျက်လွှာချမြဲ၊ ဘာတစ်ခုမှ မတုံ့ပြန်ပါဘူး။

ဩ သင်က သည်းခံနိုင်သပေါ့။ စိတ်မဆိုးဘူးပေါ့ ဟုတ်လား
ဆိုပြီး ‘ဟေ့ ပါးကွက်သားတွေ ဒီရသေ့ယုတ်ရဲ့ ခြေတွေဖြတ်စမ်း၊
လက်တွေဖြတ်စမ်း’ လို့ ခိုင်းပြန်တယ်။ ခြေတွေလက်တွေ သွင်သွင်
ကျိုးပြတ်လို့ သွေးတွေလဲ အိုင်ထွန်းခဲ့ပါပြီ။ ရသေ့က သည်းခံမြဲ
သည်းခံလျက်ပါ။

‘ဟေ့ နားရွက်ဖြတ်စမ်းကွာ၊ နှာခေါင်းကို ဖြတ်စမ်းကွာ’

‘ကိုင်း ပြောစမ်း ရသေ့ သင့်ဝါဒ ဘာလဲ’ ‘ခန္တီဝါဒပါ မင်းကြီး’
လို့ ပြန်ဖြေတော့ ‘ဒီလောက် ခန္တီဝါဒချင်တာ ခံစမ်းကွာ၊ ခံစမ်းကွာ’
ဆိုပြီး ဘုရင်ကြီးဟာ ရှင်ရသေ့ရဲ့ ရင်ဝကို ဖနောင့်နဲ့ ပေါက်ပြီး ထွက်
သွားပါတယ်။ ဘုရင်ကြီးထွက်သွားတော့မှ စစ်သူကြီးလဲ သွေးအိုင်ထဲ
လဲကျနေတဲ့ ရသေ့ကို ထူမပြုစုရင်း တောင်းပန်လျှောက်ထားရပါတယ်။
ဒဏ်ရာတွေက အဆုံးစွန်ရခဲ့ပြီမို့ ကုသပေးဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။

‘အရှင်ရသေ့မြတ်၊ စိတ်ဆိုးပါက တိုင်းသူပြည်သားများအပေါ်
စိတ်မဆိုးလိုက်ပါနဲ့ဘုရား၊ ဘုရင့်အပေါ်မှာ၊ မင်းအပေါ်မှာသာ
စိတ်ဆိုးပါဘုရား’ လို့ စစ်သူကြီးက လျှောက်ပါတယ်။

ရသေ့က ပွက်ခနဲထွက်လာတဲ့ သွေးစတွေနဲ့အတူ နှုတ်ခံတွင်း
ကို အနိုင်နိုင်ဖွင့်ပြီး ပြောပါတယ်။ ‘ကျွန်ုပ် မည်သူ့ကိုမျှ စိတ်မဆိုးပါ၊
မင်းကြီးအပေါ်မှာလဲ စိတ်မဆိုးပါဘူး’ တဲ့။ ဒါ့အပြင် ပြောလိုက်သေး

တယ်။ ‘မင်းကြီး အသက်ရှည်ပါစေ’ လို့ မေတ္တာပို့လိုက်ပါသေးတယ်။
ဒီစကားကို နောက်ဆုံးပြောရင်း ရှင်ရသေ့ ကွယ်လွန်သွားတယ်။

ဒီအချိန်မှာ ဥယျာဉ်အပြင်ဘက် ရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့ ဘုရင်ကြီး
အဖြစ်ကို ကြည့်ကြရအောင်။ မဟာပထဝီမြေကြီးဟာ ရက်စက်
ရိုင်းစိုင်းသူများ၊ သူတော်ကောင်းကို စော်ကားသူများကို မိမိမျက်နှာပြင်
ထက် မိမိကျောက်ကုန်းထက်မှာ ထမ်းယူထားဖို့ အလိုမရှိတော့ပါဘူး။

ဒီလို အဓမ္မဝါဒီတစ်ယောက် မြေအပြင်ပေါ်မှာရှိနေခြင်းဟာ
ကမ္ဘာလောကအတွက် ရက်စက် ကျက်သရေကင်းမဲ့လွန်းလှတာမို့
ဆိုင်းသံ၊ ဗုံသံ၊ အခြွေအရံတွေနဲ့ စောစောက သူဝင်လာခဲ့တဲ့ ဥယျာဉ်
မုခ်ပေါက် မြေနေရာအရောက်မှာပဲ ဘုရင်ကြီးဟာ ကမ္ဘာမြေကြီးရဲ့
စုပ်ယူ ဝါးမျိုမှုကို ခံလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီမြေပြင် ခံတွင်းဝကနေ
သူရောက်ရှိသွားတဲ့ နေရာကတော့ အဝီစိ ငရဲပါပဲ။

မိတ်ဆွေများခင်ဗျား၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့ ကာလာဗု
ဘုရင်နဲ့ ခန္တီဝါဒီ ကုဏ္ဍလ ရသေ့အကြောင်း မိတ်ဆွေများ သိပြီး
ဖြစ်ပါတယ်။ သည်းခံခြင်းအကြောင်း ပြောကြမယ်ဆိုရင် ကာလာဗုမင်း
နဲ့ ခန္တီဝါဒီ ရသေ့အကြောင်းက ထိပ်ဆုံးကနေ ပေါ်လာပါတယ်။

ခန္တီဝါဒီ ကုဏ္ဍလ ရသေ့က ဘုရားအလောင်းကိုး။ ပါရမီမြောက်
လုပ်ငန်းစဉ်ကြီးမှာ ခန္တီပါရမီကို ရိုးရိုး သာမန်တင်မကဘဲ ဥပပါရမီ
မိမိကိုယ်ရဲ့ အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုပါ ဂရုမထားဘဲ ဖြည့်စွမ်း၊ တစ်ခါ
ပရမတ္ထပါရမီ အသက်ကိုပင် ပဓာနမထားဘဲ ဖြည့်စွမ်း၊ ဒါက
အလောင်းတော်များကျင့်တဲ့ ကျင့်စဉ်။ ငါတို့က ပုထုဇဉ်တွေ အဲဒီ

လောက်ကြီး မခန္တီနိုင်ဘူး။ ခန္တီဖို့ မလွယ်ဘူးလို့ ပြောစရာရှိလာ ပါတယ်။

တချို့ကလဲ ပြောပါတယ်။ ခန္တီစ သည်းခံခြင်းဆိုတဲ့စကားမှာ ‘မနိုင်လို့’ ဆိုတာလေး ထည့်လိုက်တယ်။ ခန္တီစ မနိုင်လို့ သည်းခံခြင်း တဲ့။ အောင့်အည်းကြိတ်မှိတ် နေရတာပေါ့လေ။ နေသေးသပ ချုံထဲ က၊ ချိုသွေးသပ တမြဲတဲ့။ နေနှင့်ဦးပေါ့ကွာတဲ့။ သည်းခံခြင်းဆိုတာ အတိုင်းအတာ ရှိတယ်ကွ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာထက် လွန်လာရင်တော့ အေး ပေဖြစ်တုန်းခံ၊ တူဖြစ်ရင်တော့ နှံမှာပဲဟေ့ တဲ့။

ကျွန်တော်တို့ ဝတ္ထုတွေထဲမှာလဲ ‘မခံမရပ်နိုင်သည်၏ အဆုံး၌’ ဘာညာ စသည်ဖြင့် ရေးလေ့ရှိကြပါတယ်။ သစ်တုံးတောင်မှ အတိုက် ခံရတာ ကြာရင် နဲ့သေးတာပဲ၊ သွေးနဲ့ကိုယ် သားနဲ့ကိုယ် လူတွေကွ၊ ခံနိုင်တုန်း ခံထားမယ်၊ မခံနိုင်တဲ့အဆုံးမှာတော့ ဘာညာပေါ့လေ။ ဒါမျိုးတွေလဲ ကျွန်တော်တို့ ပြောတတ်ကြပါတယ်။

သည်းခံခြင်း ‘သည်းခံခြင်းပေါ့’ အဲဒီ သည်းခံခြင်းဆိုတာ လူပျော့ လူညံ့တွေရဲ့ကိစ္စလို့ ယူဆရတဲ့သူတွေကလဲ တစ်စတစ်စ များလာပြီလို့ထင်ပါတယ်။ သည်းခံခြင်းလို့ဆိုလိုက်တာနဲ့ အောင့်အည်း ကြိတ်မှိတ်နေခြင်း၊ ငုံ့ခံခြင်း၊ ပြုသမျှနုရခြင်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေ တသီကြီးပေါ်လာပါတယ်။

သည်းခံတယ်ဆိုတာ လူနဲ့ လူအ အလုပ်။ အစွမ်းအစ မရှိ သူများရဲ့ ကိစ္စ။ ကျောကော့ခံ၊ ခေါင်းငုံ့ခံ၊ မျက်စိမှိတ်ခံ၊ ခံစမ်း။

ငါတို့ကတော့ မြွေပွေးလိုကောင်၊ မထိနဲ့နော် ထိလိုက်တာနဲ့ ဒိုင်းခနဲပဲ။
နဂါးမှန်းသိအောင် အမောက်လဲ ထောင်ပြရုံမက အခိုးပါ လွတ်ပြရ
မယ်ကွ၊ ဒီလို။

သည်းခံနေလို့ကတော့ ဘဝပျက်သွားမယ်ပေါ့။ လောကကြီးက
အားကြီးတဲ့သူအနိုင်ယူစတမ်း။ The winner takes it all တဲ့။ နိုင်သူ
အကုန် ယူသွားပြီတဲ့။ Might is right တဲ့။ ခွန်အားသည် အမှန်
တရားတဲ့။

လူတွေရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝ ကိစ္စဝိစ္စတွေမှာကိုက သည်းခံနိုင်စွမ်း
မရှိသော ဖြစ်ရပ်တွေ၊ အတွေ့အကြုံတွေ အများကြီး။ ဒီအချိန်မှာ
ကျွန်တော်က သည်းခံကုန်ကြလော့၊ အိုး အချင်းတို့ သည်းခံကုန်ကြ
လော့လို့ ပြောနေရင် စာရေးဆရာချစ်ဦးညို သင့်ရဲ့ အခု Audio
book ကိုပဲ ကျွန်ုပ်တို့ သည်းခံ နားဆင်နေရပါပြီလို့ ပြောစရာ
ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

စာပေမိတ်ဆွေများခင်ဗျား။

အထင်ရှားဆုံး အနီးကပ်ဆုံး ဥပမာတစ်ခု တင်ပြပါမယ်။

အခု Audio book အတွက် အသံသွင်းနေတဲ့ ကျွန်တော်၊
အခုပြောရင်းနဲ့ ကျွန်တော် သည်းခံနေရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ
ဆိုတော့ အသံသွင်း၊ အသံလုံ မှန်လုံ Studio ခန်းထဲမှာ ကျွန်တော်ရယ်၊
ခေါင်းပေါ်တင်စွပ်ထားရတဲ့ ဟက်ဖုန်းရယ်၊ ရှေ့ကမိုက်ကရီဖုန်းရယ်၊
ဒါပဲရှိတယ်။ ဒီအတွေ့အကြုံ ကျွန်တော့်မှာ အရင်က မရှိခဲ့ဖူးပါဘူး။
ပြောစရာရှိတာတွေ ပြောသာနေရတယ်၊ နားထောင်နေတဲ့ ပရိသတ်လဲ

မရှိ၊ မှန်လုံခန်းဆိုတော့ Air Con. ကလဲ လွှတ်ထား၊ အေးစက်စက် ခြောက်ကပ်ကပ်နဲ့။ ပရိသတ်ရယ်၊ စင်ရယ်၊ အတူဟောဖော်ဟောဖက် စာရေးဆရာတွေရယ်၊ ဒီလို မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် နွဲ့လာခဲ့တာမျိုးပဲ ကြုံဖူးတယ်။ အခုဟာက အတွေ့အကြုံ အစိမ်း အသစ်။ စိတ်ကျဉ်း ကြပ်တယ်၊ အနေကြို့တယ်၊ သတိထားနေရတယ်။

ဒီအခြေအနေနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကျွန်တော် သည်းခံနေရ ပါတယ်။

အခု ကျွန်တော့်ရဲ့ သည်းခံခြင်းက ကျွန်တော့်အပေါ် မတော် မတရား စော်ကားနေတာကို သည်းခံခြင်း မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်နဲ့ စိမ်းတဲ့ အခြေအနေ အခင်းအကျင်းရဲ့ သက်ရောက်မှု အပေါ် ကျွန်တော်သည်းခံနေတာပါ။ တစ်နည်းပြောရင် ဒီအပေါ်မှာ ကျွန်တော် ရှင်သန်လိုက်ပါနေတာပါ။ ဒါကို ကျွန်တော် သည်းမခံနိုင်ရင် ဘာဖြစ်လာနိုင်သလဲ။ ခေါင်းပေါ်က နားကြပ်ကြီးချွတ်ကွာ၊ ဖြုတ်ကွာ၊ မှန်လုံခန်းက ထွက်ကွာ၊ တော်ပြီ ကိုမျိုးညွန့်၊ ဒါကို ကျွန်တော် ဆက်လက် သည်းမခံနိုင်တော့ဘူး၊ Audio book လဲ မလုပ်တော့ ဘူး၊ ဆောရီးဗျာ၊ ဘာဖြစ်သွားပြီလဲ၊ ရည်မှန်းချက်လေးတစ်ခု ပျက် သွားမယ်၊ ဒါပဲ သွားပြီပေါ့။

မိတ်ဆွေများခင်ဗျား။ နောက်တစ်ဆင့် ကူးကြည့်ကြပါစို့။

ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ လောကဓံတရား ရှစ်ပါးအနက်မှာ အကောင်းလေးပါးကိုပဲ ဖြစ်နိုင်ရင် လိုချင်ကြတာချည်းပါပဲ။ အခြံအရံ ပေါများချင်တယ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါကြွယ်ရချင်တယ်၊ အချီးမွမ်းခံ

ချင်တယ်၊ ချမ်းသာချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် လောကဓံတရားကိုက ရှစ်ပါးရှိတာပါ။ လိုချင်တဲ့လေးပါးချည်း ကွက်ယူလို့ မရဘူး။ ဘာတွေ ကြိုရသလဲ၊ စောစောက လေးပါးနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အဆိုးလေးပါး။ အယဘော၊ အလာဘော၊ ပသံသာ၊ ဒုက္ခ၊ ဒါတွေပါ လက်ခံယူရတယ်။ မတတ်နိုင်ဘူး။ လောကကြီးထဲမှာ နေထိုင်တာကိုး။ လောကဓမ္မဆိုတဲ့ လောကဓံတရားကို ရင်ဆိုင်ရမှာပဲ။ လက်ခံရမှာပဲ။

ကဲ အဆိုးလေးပါးကို ကြိုရပြီ။ ကျွန်တော်တို့ဘာလုပ်မလဲ။ ဘဝဒဏ်ချက်တွေ ပေါ်လာပြီ။ စောစောက ကျွန်တော် ပြောခဲ့တဲ့ နေ့စဉ်ဘဝ အသေးအဖွဲ့လေးတွေကစပြီး အကြီးစားတွေအထိ ချစ်ခင် မြတ်နိုးသူနဲ့ သေကွဲ ရှင်ကွဲ ကွဲရတာ၊ အလုပ်ပြုတ်တာ၊ အိုးအိမ်စည်းစိမ် အဖျက်အဆီးခံရတာ၊ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းရတာ၊ အချစ်ဆုံးသူက သစ္စာဖောက်ခံရတာ၊ ရောဂါဝေဒနာစွဲကပ်တာ စသဖြင့် အတိုင်း အတာကြီးမားတဲ့ ဒဏ်ချက်တွေ တစ်ချိန်မဟုတ်တစ်ချိန် ကျွန်တော်တို့ ကြိုရတာပါပဲ။

အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရုပ်ပိုင်းဒဏ်ရာတွေ၊ စိတ်ပိုင်းဒဏ်ရာ တွေ ခံစားရတော့တယ်။ ကိုယ်မလိုချင်တဲ့အရာတွေ ကိုယ့်ဆီ ရောက် လာပြီဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်ကြသလဲ။ လိုဘ မပြည့်တဲ့အခါ ဘယ်လို လုပ်ကြသလဲဆိုတော့ ဒီအပေါ်မှာ တုံ့ပြန်မှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။

ဥပမာလေးတစ်ခုနဲ့ ကြည့်ကြရအောင်။ စာမေးပွဲကျသွားတဲ့ ကျောင်းသားသုံးယောက် ရှိတယ်ဆိုကြပါစို့။ ပထမ ကျောင်းသားက ဒါမတရားသက်သက်လုပ်တာ၊ ငါ မတရားခံရတာကွ၊ ဟိုကောင်ဆိုရင်

လပတ်တွေမှာ ငါ့လောက် ပိုစေရင်ကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် သူက အတန်းပိုင်ဆရာမကို၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးကို ကပ်ဖား နေတာ။ ဒင်းက အောင်သွားပြီ။ ငါက ဘယ်သူ့မှ မဖားဘူး၊ ကိုယ့် ဟာကိုယ် မှန်မှန်နေတာ၊ ပထမအစမ်း၊ ဒုတိယအစမ်း မကျခဲ့ဘူး။ Private study မပေးခင်လေးမှာ ငါ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်တာ ဆရာမကြီးတွေ သွားပြီး ရုံးခန်းကို ခေါ်တယ်။ ငါက ကျွန်တော် ဘာလုပ်လို့လဲလို့ပြောတော့ ဆရာမကြီးက ငါ့ကို မကြည့်ဘူး။ အဲဒီ ကိစ္စကို သက်သက် ရမယ်ရှာပြီး ဒါ ငါ့ကို စာမေးပွဲချပစ်တာ၊ မတရားဘူးကွ၊ တိုင်မယ်ကွ။ ဒီတော့ မိဘတွေကလည်း ဟုတ်တယ်၊ ပညာရေးမှူးတိုင်မယ်၊ ဘယ်ထိ တက်ရတက်ရဟေ့၊ ဘာမှတ်သလဲ။ ဒါ တုံ့ပြန်မှုတစ်မျိုး။ ဒေါသနဲ့ တုံ့ပြန်တာ။

ကဲ ဒုတိယကျောင်းသား။ သူလဲ စာမေးပွဲကျတယ်။ သူကတော့ ဘယ်လိုတွေးသလဲ၊ သွားပါပြီ၊ ငါ့ဘဝတော့သွားပါပြီ၊ ရှက်လိုက်တာ၊ အတန်းထဲမှာ ကျောင်းမှာ ငါဘယ်လိုမျက်နှာပြရမလဲ၊ အို မထူးတော့ ပါဘူးကွာ၊ ဒီစာမေးပွဲအောင်လို့လဲ ဘာမှ ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူး။ အလကား သံသရာရှည်နေမယ်၊ ငါ့ဘဝ ပညာပါရမီ ကုန်ပြီထင်ပါရဲ့၊ အဖေ ကျုပ် ကျောင်းမနေပါရစေနဲ့တော့ဗျာ။ ဒါ တုံ့ပြန်မှုတစ်မျိုး။ သူ့ကျတော့ စိတ်ပျက်အားငယ်ပြီး လက်လျှော့ အရှုံးပေးနည်းနဲ့ တုံ့ပြန်ခြင်း။

တတိယကျောင်းသား။ သူက ဒီလိုတွေးတယ်။ အင်း စာမေးပွဲ ကျပါပကောလား၊ တစ်နှစ်အချိန်ပုပ်သွားပြီ၊ နှမြောစရာ ကောင်း

လိုက်တာ၊ ငါ သင်္ချာမှာ အသေအချာ မလုပ်ခဲ့ဘူး၊ ငါ စိုးရိမ်တဲ့အတိုင်း ဖြစ်လာတာပဲ။ ဟုတ်တယ်၊ ကျန်တာ ငါ အားလုံးဖြေနိုင်တယ်၊ လပတ် တစ်ခုမှာ ဆရာမကလဲ ပြောသားပဲ။ မင်းသင်္ချာတွက်တာ ရှုန်းတယ် သတိထားတဲ့၊ ငါ သတိမထားလိုက်မိဘူး၊ ဒါနဲ့ငါကျတာပဲ။ အိုဒီနှစ် ကျရင် နောင်နှစ် အောင်ကို အောင်ရမယ်ကွာ၊ အဲဒီသင်္ချာမှာ ဂုဏ်ထူး ကို ထွက်ရစေမယ်၊ အဖေနဲ့ အမေကို ငါ ကတိပေးမယ်၊ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်းပဲ ပြောပြမယ်၊ နှစ်စကစပြီး နေ့တိုင်း ဂဏန်းသင်္ချာ ငါးပုဒ် တွက်မယ်၊ ဘာရမလဲ။ ကဲ သူ့ကျတော့ ဘယ်လိုတုံ့ပြန်သလဲ။ စာမေးပွဲ ကျခြင်းဆိုတာကို သည်းခံပြီး အားသစ် ပြန်မွေးပြီး စိန်ခေါ်လိုက်တာ။

မိတ်ဆွေများ ခင်ဗျား။ လောကကြီးမှာ ဆုံးရှုံးမှု တစ်ခုခု တွေ့တိုင်း တွေ့တိုင်း တုံ့ပြန်မှုတွေဟာ အဲဒီလို အမျိုးအစားတွေ ကွဲပြားစွာ ထွက်ပေါ်လာပါတယ်။ ဒေသနဲ့တုံ့ပြန်မလား၊ စိတ်ပျက် လက်လျှော့မှုနဲ့တုံ့ပြန်မလား၊ အဆိုးကိုလက်ခံ၊ သည်းခံပြီး ပြန်လည် စိန်ခေါ်ခြင်းနဲ့ တုံ့ပြန်မလား။

ဒါကြောင့် သည်းခံခြင်းဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အခြေအနေဆိုး တစ်ခုကို လက်ခံစဉ်းစား၊ ဘာကြောင့် ဖြစ်ရသလဲဆိုတဲ့ Cause ကို ဆင်ခြင်၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရတာပါလား ဆိုတာကို သိပြီး၊ ဒီလို မဖြစ်ရအောင် လုပ်မယ်ဆိုပြီး အားမာန်အသစ်နဲ့ မှန်မှန်ကန်ကန် စိန်ခေါ်နိုင်တဲ့အထိ အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါသနဲ့ တုံ့ပြန်ခြင်း၊ စိတ်ပျက် လက်လျှော့မှုနဲ့ တုံ့ပြန်ခြင်းတွေဟာ သည်းမခံနိုင်ခြင်းကို ပြနေတဲ့ အစွန်းတရား (Extremes) နှစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

သည်းမခံနိုင်ခြင်းဆိုတာ လွယ်လွယ်လေးပါ။ သည်းခံခြင်းက သာ ခက်ပါတယ်။ ခက်တာကို လုပ်နိုင်မှလဲ အရည်အချင်းပိုတက် လာပြီး အောင်မြင်မှုရလာမှာဖြစ်ပါတယ်။ လွယ်တာတွေပဲ ရွေးနေလို့ ကတော့ လောကကြီးကလဲ ကိုယ့်ကို ခပ်လွယ်လွယ်ပဲ သဘောထား လိုက်မှာပဲ။

သည်းမခံနိုင်ခြင်းဆိုတာ လွယ်လွယ်လေးလို့ ကျွန်တော် ပြော ခဲ့တယ်။ ဟုတ်ပါတယ်၊ လွယ်ပါတယ်။ ကလေးငယ်တစ်ယောက် ဘာမှ အသိဉာဏ် မရင့်ရှာသေးဘူး၊ နုနယ်တယ်၊ ကလေးဆိုတဲ့ အတိုင်း ကလေးစိတ်ဆိုကြပါစို့။ သူ သဲအိမ်ကလေး ဆောက်နေတယ်၊ တစ်ယောက်ယောက်က မတော်တဆ တိုက်မိသွားလို့ သဲအိမ်လေး ပျက်သွားမယ်၊ ဒီကလေး ဘာလုပ်မလဲ။ ဝါးခနဲနေအောင် အော်ငို မယ်၊ ပြန်ဆောက်ပေး ပြန်ဆောက်ပေးလို့ အော်မယ်၊ ဒါမှမဟုတ်လဲ ပျက်အောင်လုပ်တဲ့သူကို အော်ဆဲမယ်၊ သဲနဲ့ကြိုးပက်မယ်။

ဒါ ကလေးငယ်တစ်ယောက်အတွက် သဘာဝကျတဲ့ တုံ့ပြန် မှုပဲ။ သူ့အသိက နုနယ်သေးတာကိုး။ သည်းညည်းခံတာတို့၊ နင်ကပဲဖျက်နိုင်မလား ငါကပဲ ထပ်ဆောက်နိုင်မလားဆိုပြီး အားမာန် တွေမွေး၊ နောက်ထပ် သဲအိမ်ထပ်ဆောက်တာတို့ သူ မတွေးတတ်၊ မလုပ်တတ်သေးဘူး။

ကဲအရွယ်ရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့ လူတစ်ယောက် သူလုပ်နေတဲ့ အလုပ်တစ်ခု ပယောဂတစ်ခုခုကြောင့် ပျက်သွားရတဲ့အခါ ဒီလူက စောစောက ကလေးလိုပဲ ဝါးခနဲ အော်ငို၊ ငါ့ဟာ ပြန်လုပ်ပေး

ပြန်လုပ်ပေး အော်မယ်၊ ဒါမှမဟုတ်တွေ့ရာနဲ့ ကောက်ပေါက်မယ် ဆိုရင်တော့ သွားပြီ။ ဒီလူဟာ အသက်သာကြီးလာတယ်၊ စိတ်က ကြီးမလာဘူး။ အသိဉာဏ် ကြီးထွားမလာဘူး။ ကလေးတုန်းက သဘာဝကျပေမယ့် လူကြီးမှာ သဘာဝမကျတော့ဘူး။ သဘာဝလွဲ နေပြီ။ သည်းမခံနိုင်ခြင်းဆိုတာ ကလေးလေးတောင် အလိုလိုရှိ ထားတဲ့ သဘာဝ။ လွယ်လွယ်လေးပါ။ လူကြီးမှာ ဒီလိုသည်းမခံနိုင်ဘူး ဆိုရင်တော့ အင်း လွယ်လွယ်လေးဖြစ်နေတော့ မလွယ်တော့ဘူး။ ဒါ သိပ် မလွယ်တော့ဘူး၊ ဒါ ပေါ့ပေါ့ဆဆ ကိစ္စ မဟုတ်တော့ ပါဘူး။

စိတ်ပညာပါရဂူတွေက လိုဘမပြည့်ဝမှုနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့အခါမှာ လူတွေ ဘယ်လိုတုံ့ပြန်ကြသလဲဆိုတာ အသေအချာ သုတေသန ပြုထားကြပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ အကောင်းတုံ့ပြန်ချက်၊ အညံ့ တုံ့ပြန် ချက် နှစ်မျိုးရှိရာမှာ အလွယ်တကူ လက်လျှော့ခြင်း၊ ပြင်းထန်စွာ ရန်မူတိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်နှုတ်အမှုအရာ ဣန္ဒြေပျက်ခြင်း၊ ညည်းညူ ခြင်း၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သနားခြင်းဆိုတာတွေဟာ အညံ့စားတုံ့ပြန်ချက် တွေပါပဲတဲ့။ ဘာကြောင့် ဒီလို အညံ့စားတုံ့ပြန်ချက်တွေ ပေါ်ရသလဲ ဆိုတော့ သည်းခံခြင်းတရား မရှိလို့ပါပဲတဲ့။

မိတ်ဆွေများခင်ဗျား။

သည်းခံတယ်ဆိုတာ လူနဲ့ လူအ တွေရဲ့ ကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး။ လူချွန်လူမွန်များရဲ့ ဂုဏ်အရည်အချင်းဖြစ်ပါတယ်။ သည်းမခံနိုင်ခြင်း သည်သာ လူညံ့တွေ လူရိုင်းတွေရဲ့ အပြုအမူပါ။

အင်းဝနဲ့ ဟံသာဝတီ အနှစ်လေးဆယ်စစ်ပွဲဆိုတာ ရာဇဝင်မှာ ထင်ရှားတဲ့ အရေးတော်ပုံကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခါမှာ ဘယ်လိုဖြစ်ကြသလဲဆိုတော့ အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင်နဲ့ ညီတော် မင်းသိဒ္ဓတ်က နန်းလုဖို့ကြံကြံတယ် မအောင်မြင်ဘဲ အင်းဝကနေ ထွက်ပြေး၊ ဟံသာဝတီဘုရင် ရာဇာဓိရာဇ်ဆီမှာ ခစားခဲ့တယ်။ မင်းသိဒ္ဓတ်က ခုချိန် အင်းဝကိုတိုက်ရင် အလွယ်နဲ့ရပါလိမ့်မယ်လို့ ပြောတာကြောင့် ရာဇာဓိရာဇ်လဲ လှေတပ်ကြီးတွေနဲ့ အင်းဝကိုချီလာ တယ်။ စစ်ကိုင်းကို သိမ်းတယ်။ အင်းဝကိုကျော်တက်ပြီး တကောင်း အထိ သိမ်းပစ်လိုက်တယ်။ နောက်စစ်ကိုင်းမှာ ပြန်အင်အားစုတယ်။ ဒီအချိန်အထိ အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင်မှာ စစ်တိုက်ဖို့အဆင်သင့် မဖြစ် သေးဘူး။ မြို့တံခါးပိတ်ပြီးသာ နေသတဲ့။ ဆယ်ရက်အထိကြာလာ တော့ ရာဇာဓိရာဇ်ဘုရင်က အင်းဝမင်းခေါင် ငြိမ်ချက်သားကောင်း တယ်။ ဘာလုပ်ရင်ကောင်းမလဲလို့ သူ့ရဲ့ထိပ်တန်း စစ်အရာရှိတွေ၊ ပညာရှိတွေကို တိုင်ပင်တယ်။

အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင်လဲ ဟံသာဝတီစစ်ကိုစိုးရိမ်လို့ ညီလာခံ ခေါ်တယ်။ ရာဇာဓိရာဇ်တပ်တွေ အင်းဝနဲ့အနီး စစ်ကိုင်းရောက်နေပြီ။ စစ်ကြီးမဖြစ်ပွားဘဲ နှလုံးရည်နဲ့ ပြေငြိမ်းသွားအောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြ မလဲ၊ ဘယ်သူလုပ်နိုင်သလဲလို့မေးတော့ ညီလာခံတစ်ခုလုံး တိတ်နေ တယ်။ ဒီအချိန်မှာ အသက်တော် ၃၀ ကျော်သာရှိသေးတဲ့ ရဟန်း တစ်ပါးက ဘယ်သူမှ မလုပ်နိုင်ကြရင် ငါလုပ်မယ်။ စစ်မဖြစ်ဘဲ ပြီးပြေသွားအောင် ငါကြံဆောင်မယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီရဟန်းက စကြိုသူမြတ်တဲ့။

ပင်းယ စကြိုသူမြတ်လို့လဲ လူသိများပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ပင်းယ စကြိုသူမြတ်က ရာဇာဓိရာဇ်ဆီ မေတ္တာစာ စေတယ်။ လူချင်း တွေ့ချင်တယ်လို့ အကြောင်းကြားလိုက်တယ်။

ဟံသာဝတီဘုရင် ရာဇာဓိရာဇ်ကလဲ ရဟန်းတစ်ပါးက မေတ္တာ ရုပ်ခံလာတာ ငါလက်ခံမတွေ့ရင် ရတနာသုံးပါမှာ တစ်ပါးကို မျက်နှာလွဲရာရောက်မယ်ဆိုပြီး အရှင်မြတ် ကြွတော်မူပါလို့ ပင့်လိုက် တယ်။

ပင်းယ စကြိုသူမြတ်နဲ့ ရာဇာဓိရာဇ်တို့တွေ့ဆုံကြပါတယ်။ စကြိုသူမြတ်မှာ ဂိုဏ်းထောက် ဆရာတော်တစ်ပါးလဲ ပါလာတယ်။ အဲဒီမှာ စကြိုသူမြတ်နဲ့ ရာဇာဓိရာဇ်တို့ ဆွေးနွေးကြတဲ့စကားတွေဟာ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ အပြန်အလှန် အချီအချ မြို့ရေးရွာရေး၊ စစ်ရေး စစ်ရာတွေကော၊ တရားဓမ္မတွေကော၊ ဒီလို အခြေအတင် အကြိတ် အနယ် ဆေးနွေးနေတုန်းမှာ ရာဇာဓိရာဇ်ရဲ့ သူရဲကောင်းတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ သမိန်သံကြပ်ဆိုတဲ့ ဗိုလ် ရောက်လာပြီး သုံ့ပန်း ခုနစ်ယောက်နဲ့ ခေါင်းပြတ် ၃၀ ဆက်သသတဲ့။ ရွှေကြက်ယက်ဘုရားက ဖမ်းလာ ခဲ့တာ။ အရှင်မိ၊ အသေမိပေါ့။

ပင်းယ စကြိုသူမြတ်လဲ ဘုရားအမှုလုပ် ဝေယျာဝစ္စသမား တွေကို သတ်ပစ်တာ သိပ်အပြစ်ကြီးလေးတယ်။ ငါ တရားသံဝေဂ ဖြစ်ရတယ်။ ပြန်ခွင့်ပြုပါတော့လို့ ပြောသတဲ့။ ဒီအခါမှာ ရာဇာဓိရာဇ် ဟာလဲ စစ်ရေး စဆွေးနွေးတုန်းကနဲ့ မတူတော့ဘူး။ စကြိုသူမြတ် ဟောပြောဆုံးမတဲ့ စကားတွေကြောင့် စိတ်နှလုံး နူးညံ့ပျော့ပျောင်း

လာပြီး အရှင်ဘုရား၊ သတ်မိန့်ကို တပည့်တော် မပေးခဲ့ပါဘူး။ အခု ဘုရားအမှုလုပ်တွေကို သတ်ခဲ့တဲ့ တပည့်တော်ရဲ့ လူတွေကို အပြစ်ပေး ပါ့မယ်လို့ လျှောက်တယ်။

ဒီတော့ စကြိုသူမြတ်ဟာ မင်းကြီး၊ အပြစ်မဲ့သူကိုသတ်ဖို့ မင်းကြီးအမိန့်ပေးတာမဟုတ်တဲ့အတွက် မင်းကြီးမှာ အပြစ်မကျပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အခုထပ်ပြီး မင်းကြီးရဲ့ သူရဲ သူခက်တွေကို အပြစ်ပေး ဦးမယ်ဆိုပြန်တော့ ငါ့ပယောဂ မကင်းပြန်ဘူး။ ငါတို့မှာ သိက္ခာပုဒ် စောင့်ရသူတွေဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ သူရဲ သူခက်တွေကိုလဲ အပြစ်မပေးပါနဲ့လို့ မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်လို့ ဆိုပြန်တယ်။

ရာဇာဓိရာဇ်ဟာ စကြိုသူမြတ်ကို သိပ်ကြည်ညိုသွားပါပြီ။ အရှင်ဖမ်းလာတဲ့ သုံ့ပန်း ခုနှစ်ယောက်ကို စကြိုသူမြတ်ထံမှာ လှူလိုက်ရုံတင်မကဘူး ‘တပည့်တော် အရှင်ဘုရားရဲ့ သြဝါဒကို မဆန့်ကျင်တော့ပါဘူး။ စစ်ကိုရုပ်သိမ်းပြီး ဟံသာဝတီ ပြန်ပါတော့ မယ်’ လို့ လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်။ ဒါတွင်မကပါဘူး။ ‘တပည့် တော်က အခု အင်းဝအထိ ရောက်ခဲ့တာဖြစ်လို့ သဒ္ဓါတရားတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ ဘုရားကျောင်းတော်ကြီးတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့ပါရစေ’ လို့ ခွင့်တောင်းပါတယ်။ စကြိုသူမြတ်ကလည်း ‘ကုသိုလ်ရေးကိစ္စပဲ မင်းကြီး၊ သဒ္ဓါတရားရှိသမျှ သင့်တော်တဲ့နေရာမှာ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းနိုင်ပါတယ်’ လို့ ခွင့်ပြုတယ်။

ရာဇာဓိရာဇ်ဟာ သူစီးလာတဲ့ ရွှေလောင်းတော်နဲ့ စကြိုသူမြတ် ကို အင်းဝဆိပ်အထိ အရောက်ပို့ပြီး သူစစ်ပြုဖို့ ချီတက်လာခဲ့တဲ့

ရွှေဖောင်တော်ကြီးကို ဖျက်ပြီး ပန်းပုရုပ်လုံးတွေနဲ့ ရွှေကြက်ယက် တံတိုင်းမှာ ဘုရားကျောင်းတော်ကြီး တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ပြီး ရေစက်ချ လှူဒါန်းပါတယ်။ အဲဒီနောက် ဝမ်းသာအားရနဲ့ စစ်ကို နုတ်ပြီး အင်းဝကနေ စုန်ဆင်းထွက်ခွာလာခဲ့ပါတယ်။ စစ်တိုက်ဖို့ လာတာ စစ်မတိုက်ဖြစ်ဘဲ ဘုရားကျောင်းတော်ကြီး ဆောက်လှူခဲ့ရတဲ့ အဖြစ် ဘယ်လောက် ကြည်နူးစရာကောင်းသလဲ။

ဒါပေမယ့် ဖြစ်ပုံက ရာဇာဓိရာဇ် စစ်နုတ်ပြီး ပြန်သွားပြီဆိုတာလဲ သိရော အင်းဝဘုရင် မင်းခေါင်က ရာဇာဓိရာဇ် ဆောက်လှူခဲ့တဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးကို မီးတိုက်လိုက်ပါသတဲ့။

မီးခိုးလုံးကြီးတွေ တက်လာတာ မြင်တော့ ရာဇာဓိရာဇ် ဘယ်လိုဖြစ်သွားမလဲ။ ကျွန်တော်တို့ဆိုရင်လဲ ဒီလိုဖြစ်မှာပဲ။ ဘယ်နှယ် စစ်တိုက်ဖို့လာခဲ့တယ်၊ ရေတပ်နဲ့ဝိုင်းထားတယ်၊ အင်းဝ တုပ်တုပ်မှ မလှုပ်ရဲဘူး၊ ဒါပေမယ့် ရဟန်းတစ်ပါးကြွလာပြီး အကြေအလည် ဆွေးနွေးတယ်၊ ရဟန်းကို ကြည်ညိုရာကနေ သူ့ဩဝါဒတရားတွေ ကိုပါ သဘောကျပြီး အမှန်ကိုမြင်လာလို့ စစ်ကိုနုတ်၊ တိုင်းပြည် ပြန်ခဲ့တယ်၊ မပြန်ခင်မှာ ကုသိုလ် သဒ္ဓါစိတ်တွေနဲ့ ကိုယ်စီးလာတဲ့ ရွှေဖောင်ကြီးကိုဖျက်ပြီး အဲဒီက ပန်းပုတွေ ရုပ်လုံးတွေကိုပါ ဖြုတ်၊ ဘုရားကျောင်းတော်ကြီး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့တယ်။ အင်မတန်ကို ကြည်နူး ပီတိဖြစ်နေချိန်မှာ မီးအတိုက်ခံလိုက်ရတာ ဆိုတော့ ရာဇာဓိရာဇ် ဘယ်လိုဖြစ်သွားမလဲ။

วัดราชประดิษฐ์

‘လှေတပ်တွေအားလုံး ရောက်တဲ့နေရာမှာရပ်၊ မြစ်ကြောင်းကို ပြန်ဆန်တက်၊ အင်းဝကိုအရ ငါပြန်တိုက်မယ်’ တစ်ချက်လွှတ် အမိန့်ပဲ။

ရာဇာဓိရာဇ်ဟာ ပင်ကိုအားဖြင့်ကို စိတ်ကြီးတဲ့ ဘုရင်။ သူ့ရဲကောင်းတွေအားလုံး ဖိန့်ဖိန့်တုန်အောင် ကြောက်ရတာ။ ခုလို အခြေအနေဆိုတော့ ဘုရင့်အမျက်ဒေါသ ဘယ်လောက်ပြင်းထန်မလဲ၊ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ မြစ်ကြောင်းကို ပြန်ဆန်တက်၊ စစ်ပြန်တိုက်မယ် လို့ ပြောတာလဲ သူပြောသင့်တဲ့စကား။

သူ့ရဲကောင်းတွေ၊ ပညာရှိအမတ်တွေ၊ ဘယ်သူမှ စောဒက မတက်ရဲကြဘူး၊ တုတ်တုတ်မှ မလှုပ်ရဲကြဘူး၊ ဒီအချိန်မှာ တစ်ယောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ လှုပ်ရှားလာပါတယ်။ သူ့နာမည်က အမတ် ဒိန်တဲ့။ ပေါ့သေးသေးလူ မဟုတ်ပါဘူး။ ရာဇာဓိရာဇ်ရဲ့ လှေတပ် စစ်တပ်ကို အုပ်ချုပ်တဲ့ စစ်မှုအမတ်။

အမတ်ဒိန်လဲ သူ့အရှင်ကို ကြောက်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် ကြောက်ကြောက်နဲ့ပဲ အတင်းဦးခိုက်ပြီး သံတော်ဦးတင်တာပါ။ သူ သံတော်ဦးတင်ပုံကို ကြည့်ပါ။

‘အရှင့်ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို သင်းတို့ ဖျက်ဆီးပစ်သည်မှာ အရှင့်အတွက် ကောင်းဖို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြီးပွား လိုပါက ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရပါမည်။ အရှင့်ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ဘုရင်မင်းခေါင်က မီးတိုက်ဖျက်ဆီးသည်မှာ ဘုရင်မင်းခေါင်သည် သူ၏ တန်ခိုးအာနုဘော် ပျော့ညံ့သွားအောင်ပြုသည်ပင် ဖြစ်ပါတော့

သည်။ တန်ခိုးအာနုဘော် မရှိတော့လျှင် အရှင်နှင့် စစ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်၍ အောင်မြင်ရန် လမ်းမရှိတော့ပါ။ မီးခဲကိုကိုင်သူ၏ လက်ကိုသာ မီးလောင်သကဲ့သို့ အရှင်ကုသိုလ်ကို ဖျက်ဆီးသော ဘုရင်မင်းခေါင် ဌိသာ အပြစ်တွေ ကျရောက်ပါမည်။ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသော တရားတော်တွင် အကြင်သူသည် စစ်သေနင်္ဂဗျူဟာခင်း၍ အကြိမ် တစ်ရာ အကြိမ်တစ်ထောင်ပင် အောင်မြင်သော်လည်း ခန္တီဟူသော သည်းခံခြင်းစစ်ကို တစ်ကြိမ်အောင်မြင်သည်နှင့်မညီသေး။ ခန္တီတရား ကို ဆောင်ရသော ကုသလ အကျိုးအာနိသင်သည် အခြားကုသိုလ် များထက် အဆများစွာသာလွန်ပါသည်။ ထို့ပြင် ထွက်ပြီးဆင်စွယ် ပြန်ဝင်သည်မရှိသကဲ့သို့ မင်းဧကရာဇ်တို့မည်သည် ပေးပြီအမိန့်ကို ပြန်လည် ရုက်သိမ်းသည်ဟူ၍ မရှိပါ။ ဟံသာဝတီသို့ပြန်တော့မည်ဟု ပင်းယ စကြိုသူမြတ်ထံ အရှင်ဝန်ခံခဲ့ပြီးပြီ။ ယခု အင်းဝပြန်တိုက်မည် ဟူသော အမိန့်မှာ မသင့်လျော်၊ တရားနည်းလမ်းမကျပါဟု ကျွန်ုပ် မြင်သဖြင့် ရွှေဖဝါးတော်အောက်မှ ရှိခိုးလျှောက်ပုံပါသည်’ တဲ့။

အဲဒါဟာ ရာဇာဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကျမ်းမှာ အထင်အရှား ရှိတဲ့စကားပါ။ အဲဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ကြားဖူးနေတဲ့ လဂွန်းအိမ်တို့၊ သမိန်ပြဇ္ဇတို့၊ ဥပါကောင်းတို့နဲ့ တစ်တန်းတည်းရှိတဲ့ သူရဲကောင်း လှေတပ်ဗိုလ် အမတ်ဒိန် မဏိရွတ်ရဲ့ စကားပါ။

ဒီစကားကိုကြားတော့ ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်ကတော့ မင်းက အဲဒါတွေပြောနေ၊ ခန္တီစ သည်းခံခြင်း ဘာညာလုပ်နေ၊ ဟိုမှာ ငါ့ကျောင်း ပြာကျသွားပြီ၊ ဒါ စော်ကားတာကွလို့ ပြောသလား။

မပြောပါဘူး။ သူရဲကောင်းရဲ့စကား၊ ပညာရှိစစ်သည်တော်ကောင်းရဲ့ စကား။ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ တရားနည်းလမ်းကျပေတယ်။ အစဉ်အလာနဲ့ ညီပေတယ်လို့ သဘောတူပြီး ‘လှေဦးလှည့်၊ ဟံသာဝတီဆက်စုန်ကြ တော့’ လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။

မိတ်ဆွေများ ခင်ဗျား။

သူရဲကောင်းစစ်သည်တော်ကြီးတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲမှာ ရှိနေတဲ့ သည်းခံခြင်းတရားပါ။ အခြေအနေဆိုးကို မှန်မှန်ကန်ကန် တုံ့ပြန် လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အသေအချာ ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်ပါ။ သည်းမခံနိုင်ခြင်း၊ သည်းညည်းမခံနိုင်ခြင်းဆိုတာ အသိဉာဏ်နုနယ်သေးတဲ့ ကလေးငယ် တွေရယ်၊ တိရစ္ဆာန်တွေရယ်၊ အဆင့်နိမ့်တဲ့ လူညံ့လူမိုက်တွေရယ် မှာသာ ရှိနေကြတယ်။

တကယ့် အထက်တန်းကျတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေရဲ့ နှလုံးအိမ် မှာ သည်းခံခြင်းဆိုတာ တည်နေပါတယ်။ ဗုဒ္ဓ လက်ထက်တော်က ဗုဒ္ဓရဲ့ တပည့် သာဝကတစ်ပါး သည်းခံခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှုမြင် ကျင့်သုံးပုံ။

‘ရဟန်းတို့ ခရီးထွက်ကြ၊ ဓမ္မကို ဖြန့်ဝေကြ’ လို့ မြတ်စွာဘုရား က သြဝါဒထားတော်မူတဲ့အခါ အရှင်ပုဏ္ဏဆိုတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးက ‘တပည့်တော် သုနာပရန္တ တိုင်းကို သွားပါမယ် ဘုရား’ လို့ လျှောက် တယ်။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ‘ချစ်သား ပုဏ္ဏ၊ သင်သွားရောက်မယ့် သုနာပရန္တတိုင်းမှာ ဇနပုဒ်သားတွေဟာ ကြမ်းတမ်းရုန်းရင်းကြတယ်၊ တကယ်လို့ သုနာပရန္တတိုင်းသားတွေက သင့်ကို ဆဲရေးကြရင် သင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ’ လို့ မေးတော်မူပါတယ်။

အရှင်ပုဏ္ဏက လျှောက်တယ်၊ ‘သုနာပရန္တ ဇနပုဒ်သားတွေဟာ လူကောင်းတွေဖြစ်ကြတယ်၊ ငါ့ကို ဆဲရေးရုံမျှသာ ဆဲရေးကြပေမယ့် ထုခြင်း၊ ထောင်းခြင်း၊ ရိုက်ပုတ်ခြင်း မပြုကြပေဘူးလို့ နှလုံးသွင်းလျက် အမျက်ဒေါသကို သိမ်းဆည်းသည်းခံပါမည်ဘုရား’ တဲ့။

မြတ်စွာဘုရားက ထပ်မေးတော်မူ ပြန်ပါတယ်။

‘ချစ်သားပုဏ္ဏ၊ သုနာပရန္တ ဇနပုဒ်သားတွေက သင့်ကို ထုထောင်း ရိုက်ပုတ်လာကြရင်ကော သင် ဘယ်သို့ရှိမလဲ’

‘မြတ်စွာဘုရား၊ ဇနပုဒ်သားများက တပည့်တော်ကို ထုထောင်း ရိုက်ပုတ်ကြပြီဆိုလျှင် ဪ သူတို့ ငါ့ကို ထုထောင်း ရိုက်ပုတ်ခြင်း မျှသာ ပြုကြပေတယ်၊ တုတ် ဓားများနဲ့ ခုတ်သတ်ခြင်း မပြုကြပေဘူးလို့ နှလုံးသွင်း သည်းခံပါမည်ဘုရား’ တဲ့။

‘ချစ်သား ပုဏ္ဏ၊ သုနာပရန္တ ဇနပုဒ်သားတွေက သင့်ကို တုတ် ဓားများနဲ့ သတ်ဖြတ်ခဲ့ရင်ကော သင်ဘယ်သို့ရှိမလဲ’

‘မြတ်စွာဘုရား ဇနပုဒ်သားတွေက တပည့်တော်ကို တုတ် ဓားများနဲ့ သတ်ဖြတ်ကြပါလျှင် ဪ သူတို့ဟာ အထူးကောင်းတဲ့ လူတွေပဲ၊ အရှင်ဆန္ဒတို့ဆိုရင် မိမိကိုယ်မိမိ ဓားဖြင့် သတ်ရသည်၊ ငါ့မှာ အရှင်ဆန္ဒတို့လို ကိုယ်တိုင်သတ်ဖို့ အားမထုတ်ရဘူး၊ သူတို့က သတ်ကြတော့သည် ဟုနှလုံးသွင်းကာ သည်းခံပါမည်ဘုရား’ တဲ့။

မြတ်စွာဘုရားက သာဓုခေါ်တော်မူပြီး ‘ချစ်သား၊ သင်ဤသို့ ခန္တီတရားဖြင့် နေနိုင်လျှင် သင် သုနာပရန္တသို့ သွားရောက်နိုင်ပြီ’ လို့ ခွင့်ပြုတော်မူပါတယ်။ ဒါကိုကြည့်ရင် မြတ်စွာဘုရားရှင်က ကြမ်းတမ်းရန်ရင်းတဲ့ ဒေသကို လွတ်ဖို့အတွက် ဘယ်လောက် အရည်အချင်းရှိသလဲဆိုတာ စစ်ဆေးတာပါပဲ။ ရှင်ပုဏ္ဏဟာ ကြမ်းတမ်း ရန်ရင်းတဲ့ လူများရှိရာကို သည်းခံခြင်းဆိုတဲ့ လက်နက်ကိုင်စွဲပြီး ဝင်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

သည်းခံခြင်းဟာ ငုံ့ခံခြင်း၊ အလျှော့ပေးခြင်း၊ အညံ့ခံခြင်း မဟုတ်ဘဲ အဓမ္မကို ပြန်လည်တုံ့ပြန်ဖို့အတွက် အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ် ကြီးတွေ ကိုင်စွဲခဲ့တဲ့ လက်နက်တစ်ခု ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သဘောပေါက် စေချင်ပါတယ်။

လူ့သမိုင်းမှာ လူ့လောကကို ကောင်းကျိုးပြုခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးတွေကို ကြည့်လိုက်ပါ။ သူတို့ရဲ့ အရည်အချင်းတွေထဲမှာ ‘သည်းခံခြင်း’ ဆိုတာ အခြေခံကနေ ပါဝင်နေတယ်ဆိုတာ တွေ့နိုင်ပါ တယ်။

မဟာတ္ထမဂန္ဓီ၊ ကိုယ်ဝတ်မယ့် ဒိုတီကို ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ရက်ပြီး နံငယ်ပိုင်း ပိတ်ဖြူလေးနဲ့ ကမ္ဘာကျော်ခဲ့တဲ့ ဂန္ဓီကြီး။ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့စနစ်ကို ဂန္ဓီကြီး တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ရာမှာ ဂန္ဓီကြီးဟာ သူ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ နံငယ်ပိုင်း ဆင်ထားတယ်။ ဘာချုပ်ဝတ်တန်ဆာမှ မဝတ်ဘူး။ **bullet proof** ကျည်ကာ မဝတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဂန္ဓီကြီး ရဲ့ နှလုံးသားမှာတော့ အင်မတန်ကို ခိုင်ခန့်ထူထဲတဲ့အရာကို ဝတ်ဆင် ထားတယ်။ အဲဒါဘာလဲ အားလုံး သိကြတယ်။ **non violence**

အကြမ်းမဖက်ရေးဝါဒ၊ အိန္ဒိယ တစ်မျိုးသားလုံးရဲ့ လွတ်လပ်ရေး အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့ ဂန္ဓီကြီးရဲ့ လက်နက်ဟာ သည်းခံခြင်းတရား ပေါ်မှာ အခြေပြုထားတယ်။ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ရဲ့ အာဏာတံတိုင်းကြီးဟာ ဂန္ဓီကြီးရဲ့ non violence အောက်မှာ ကျိုးပေါက်သွားတယ်။ ဂန္ဓီကြီး ဟာ ငုံ့ခံခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး၊ ပြုသမျှ နုခဲတာ မဟုတ်ဘူး၊ ပြန်တိုက် ခဲ့တာ။ ဒါပေမယ့် သူသုံးတဲ့လက်နက်ဟာ နှလုံးရည်လက်နက်။

ကမ္ဘာ့သမိုင်း ရှိရှိသမျှ ဘုရင်တွေအနက်မှာ အကြီးကျယ်ဆုံးလို့ ခေါ်ကြတဲ့ အာသောကမင်းကြီးကို ကြည့်လိုက်ကြဦးစို့။ H.G. Wells တို့လို စာရေးဆရာကြီးတွေကိုက ‘သမိုင်းစာမျက်နှာများ၌ နေရာအပြည့် ယူထားသည့် ဘုရင်ဧကရာဇ်များစွာတို့တွင် ဘုရင်အာသောက၏ အမည်သည် တစ်လုံးတည်း ထွန်းတောက်နေသည့် ကြယ်တာရာကြီးနှင့် အလားတူ၏’ လို့ ထောပနာပြုရတဲ့ ဘုရင်ကြီး။

အဲဒီ အာသောကမင်းကြီးဟာ ထီးနန်းတက်ပြီး အစဦးပိုင်းတွေ မှာတော့ လက်နက်အင်အားနဲ့ စစ်တွေတိုက်ပြီး အောင်ပွဲတွေခံခဲ့တာ။ နန်းတက်ပြီး ရှစ်နှစ်အကြာမှာ ကလိင်္ဂတိုင်းဆိုတဲ့ နိုင်ငံငယ်လေးကို စစ်အင်အားကြီးမားစွာနဲ့ ကိုယ်တိုင်သိမ်းပိုက်ပြီး လက်အောက်ခံအဖြစ် သွတ်သွင်းခဲ့တယ်။ ကလိင်္ဂတိုင်းဟာ ညက်ညက်ကြေသွားတယ်။ ဒီစစ်ပွဲကြီးအပြီးမှာ အောင်ပွဲခံ အာသောကမင်းကြီးရဲ့ စစ်နှလုံးသားလဲ ညက်ညက်ကြေသွားတာပါပဲ။ ကိလိင်္ဂကို အောင်မြင်ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ အာသောကမင်းကြီးဟာ အသက်ရှင်လျက်နဲ့ ဘဝသစ် တစ်ခုကို ပြောင်းသွားတယ်။ သူ့ယုံကြည်ချက်ကြီးတစ်ခုလုံး ပြောင်းလဲသွားတာ။

ကလိင်္ဂစစ်ပွဲမှာ လူငါးသောင်းကို သုံးပန်းအဖြစ် ဖမ်းရခဲ့တယ်။ လူတစ်သိန်း အသတ်ခံရတယ်။ အာသောကမင်းကြီးဟာ စစ်ရှုံး ကလိင်္ဂရဲ့ အရိုးပုံပေါ်ထိုင်ပြီး အကြီးအကျယ်ထိတ်လန့် သံဝေဂရသွား ခဲ့သတဲ့။

စစ်နဲ့ အကြမ်းဖက်မှုတွေအားလုံးကို သူကျောခိုင်းပစ်လိုက် တယ်။ သူရရှိလိုက်တဲ့ ခံယူချက်အသစ်က ‘တရားဓမ္မဖြင့်၊ မေတ္တာဖြင့် အနိုင်ယူခြင်းသည်သာလျှင် အမြင့်မြတ်အကြီးကျယ်ဆုံး၊ အစစ်မှန်ဆုံး အနိုင်ဖြစ်သည်’ ဆိုတဲ့ သဘောတရားပါ။

သီရိဓမ္မာသောကမင်းတရားကြီးဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဆီမှာ လူတိုင်းလိုလို ကြားဖူးကြပါတယ်။ ဒီဧကရာဇ်မင်းကြီးဟာ စစ်ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးအဖြစ် လောကကြီးအပေါ် သူပြုမှားခဲ့သမျှ သွေးကြွေးတွေကို အကြီးအကျယ်ပြန်ဆပ်ခဲ့တယ်။ ဒါလဲ အားလုံး အသိပါ။ ရေတွင်းပေါင်း ၈ သောင်း ၄ ထောင်၊ ရေကန်ပေါင်း ၈ သောင်း ၄ ထောင် ဆိုပြီး သိနေကြတာပဲ။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်ကို ဓမ္မသံတမန်တွေလွှတ်၊ ဆေးရုံတွေ၊ ဆေးပေးခန်းတွေဆောက်၊ လူမှုရေး ပညာရေးတွေလုပ်၊ ရှင်မဟာ မေဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်နဲ့ တွဲပြီး တတိယ သင်္ဂါယနာတင်ပွဲကြီး ကျင်းပ၊ ကိုးတိုင်း ကိုးဌာနကို သာသနာပြုတွေလွှတ်၊ ဓမ္မမော်ကွန်း၊ ကျောက်စာတိုင်တွေ စိုက်ထူနဲ့ လုပ်ခဲ့တဲ့ ဘုရင်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အာသောကမင်းကြီးရဲ့ ကျောက်စာတိုင်တစ်ခုမှာ

‘အနိုင်ရခြင်း အမျိုးမျိုးရှိသည့်အနက် ဓမ္မဝိဇယခေါ် တရား သဖြင့် အနိုင်ရခြင်းသာလျှင် အကြီးမားဆုံး အမြင့်မြတ်ဆုံး အနိုင် ရခြင်းဖြစ်သည်’ လို့ ရေးထိုးထားခဲ့တယ်။

သူတင်မကဘူး၊ သူ့နောက်ဆက်ခံမယ့် သားမြေးတွေကိုလဲ ဓမ္မဝိဇယကိုပဲ တစ်ခုတည်းသော မှန်ကန်သည့် အနိုင်ရခြင်းအဖြစ် လိုက်နာကြဖို့ ကျောက်စာရေးထိုးခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့အရိုက်အရာ ကို ဆက်ခံတဲ့ဘုရင်တွေက အာသောကဘုရင် မျက်နှာလွှဲသွားပြီး မကြာခင်မှာပဲ မောရိယနိုင်ငံတော်ကြီးလဲ နေလုံးကွယ်သလို ကွယ် ပျောက်သွားခဲ့ပါတယ်။

တရားဓမ္မဖြင့်အနိုင်ရခြင်း၊ ဓမ္မဝိဇယဆိုတဲ့ စကားလုံးထဲမှာ ခန္တီဆိုတဲ့ သဘောတရားပါနေပါတယ်။

ကိုင်း ကျွန်တော်တို့ နောက်တစ်ဆင့်ပေါ့။ ပိုပြီးနက်ရှိုင်းတဲ့ အဆင့်ဆီကိုဆက်သွားကြည့်ကြရအောင်။ အခုဆိုရင် ခန္တီရဲ့ သဘော ဟာ အစောပိုင်းက ကျွန်တော်တို့ပြောခဲ့တဲ့ သာမန်အဓိပ္ပာယ်ထက် ပိုမြင့်လာပြီနော်။

ခန္တီစ သည်းခံခြင်း။

အဲဒီ သည်းခံခြင်းကို နောက်စကားလုံးတစ်ခုနဲ့ ခေါ်တာရှိသေး တယ်။ အဲဒါကတော့ စိတ်အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းတဲ့။ ကိုယ့်အပေါ် သူတစ်ပါးကစော်ကားတာကို တုံ့ပြန်မှုမပြုဘဲနေတာကိုပဲ သည်းခံခြင်းလို့ အများက နားလည်ထားတယ်။ အမှန်က ဒါထက် ကျယ်ပြန့်ပါတယ်။

ဘယ်လိုကျယ်ပြန့်သလဲဆိုတော့။

ဥပမာဆိုကြပါစို့။ ကိုယ့်ကို တစ်ယောက်ယောက်က တစ်ခုခု
စော်ကားလိုက်တယ်။ ဒီလိုစော်ကားလာရင် ကိုယ်က လက်စားချေမယ်၊
လက်တုန့်ပြန်မယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုတုံ့ပြန်သလဲဆိုတော့ နောက်ထပ်
မစော်ကားရဲအောင်လို့။ အလားတူစော်ကားမှုမျိုး နောင် မပေါ်ပေါက်
အောင်လို့။ ဒါ တစ်မျိုး။

နောက်တစ်မျိုးက စော်ကားလာတာကို လက်တုံ့မပြန်ဘဲ
ဇက်စင်းပြီးခံလိုက်တယ်။ မင်းကပဲလုပ်နိုင်မလား၊ ငါကပဲ ခံနိုင်မလား
ဒါကလဲ အလားတူ စော်ကားမှုမျိုး နောက် မပေါ်အောင် လုပ်တာ။
(ခန္တီဝါဒီ ကုဏ္ဍလ ရသေ့ရဲ့ ခန္တီနဲ့ မတူဘူးဆိုတာတော့ သတိထား
ပါ။)

ဒီနှစ်မျိုးစလုံးဟာ မှားပါတယ်တဲ့။ စော်ကားမှုဆိုတဲ့ မတရားမှု
အဓမ္မမှုကို ဒီလိုနည်းနှစ်မျိုးနဲ့ တုံ့ပြန်တာဟာ အဓမ္မကို မှန်ကန်သော
နည်းနဲ့ ငြိမ်းသတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနည်းနှစ်မျိုးနဲ့ တုံ့ပြန်ရင်လဲ
စော်ကားမှု၊ အဓမ္မမှုဟာ ဘယ်တော့မှ ငြိမ်းအေးပပျောက်သွားမှာ
မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ စော်ကားမှု သံသရာလည်နေမှပါပဲ တဲ့။ ဘာကြောင့်
လဲ။ ပထမနည်း ကိုယ်က လက်စားပြန်ချေ၊ တစ်ပွဲအနိုင်ရလိုက်၊
နောင်တစ်ချိန် သူက အညှိုးမပြောဘဲ အခွင့်ကောင်းကိုစောင့်ပြီးပြန်ချ၊
ကိုယ်ခံရ။ ကိုယ်ကပြန်တွယ်၊ သူက ပြန်တွယ်၊ မပြီးတော့ပါဘူးတဲ့။
ဒုတိယနည်း ဇက်စင်း ငဲ့ခံတယ်ဆိုရင်တော့ ဒါက အစွန်းရောက်
သည်းခံခြင်း။ စော်ကားပြီးရင်း စော်ကားရင်း ဖြစ်နေမှာပဲ တဲ့။

ဒါ ဘာကြောင့်လဲ။ အဓမ္မကို မှန်မှန်ကန်ကန် မငြိမ်းသတ်လို့။
 အဓမ္မဆိုတဲ့ မတရားမှုအတွက် ဒီလောကမှာ နေစရာမရှိအောင်
 လုပ်ဖို့ လူတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိတယ်။ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သူတွေမှာ
 ပိုတာဝန်ရှိတယ်။ ဒီတာဝန်အရ အဓမ္မချုပ်ငြိမ်းအောင် ဆောင်ရွက်ရ
 ပါမယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်ရာမှာ မှန်မှန်ကန်ကန်နည်းလမ်းကို သုံးရမယ်
 တဲ့။ အဲဒီနည်းလမ်းကတော့ ခန္တီ သည်းခံခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ရုတ်တရက်ကြည့်ရင် သည်းခံခြင်းဆိုတာ passive အငြိမ်၊
 အသေလို့ ထင်စရာရှိပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ အများကလဲ ထင်ကြတယ်။
 မဟုတ်ပါဘူး။ သည်းခံခြင်းဆိုတာ passive မဟုတ်ဘူး၊ အငြိမ်
 မဟုတ်ဘူး၊ အသေမဟုတ်ဘူး။ သူက စွမ်းအားတစ်ခုပါ။

ဘယ်လို စွမ်းအားတစ်ခုလဲ။

စော်ကားမှုတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး အကျိုးအကြောင်းဆင်ခြင်နိုင်တဲ့
 ယထာဘူတဉာဏ်နဲ့ ပိုင်းခြားဝေဖန်ရမယ်တဲ့။ ဒီလို ပိုင်းခြားဝေဖန်
 လိုက်တော့ စော်ကားခြင်းရဲ့ ဖြစ်ရပ်မှန်တွေ၊ အကြောင်းတရားတွေကို
 တွေ့လာမယ်။ ဒီအကြောင်းတရားတွေ၊ ဖြစ်ရပ်မှန်တွေ ပပျောက်အောင်
 ဘယ်လိုပြုမှု ကျင့်ကြံမလဲဆိုတဲ့ အဖြေတွေ ထွက်လာမယ်။

အဲဒါမှ ဒေါသမပါတဲ့ သည်းခံမှု။

ဒေါသ မပါရုံမကဘူး၊ သူက ဒီလိုစော်ကားလို့ ငါက ဒီလို
 ပြန်လုပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဒီလိုမဟုတ်သေးပါလား၊ ဒီလိုတုံ့ပြန်မှုမျိုး
 ငါ မလုပ်သင့်ပါလားဆိုပြီး ကိုယ့်သိက္ခာ ကိုယ်တန်ဖိုးထားတတ်လာ
 ပါတယ်။ လက်တုံ့ပြန်ဖို့ ရှက်လာပါတယ်။ စော်ကားသူက မရှက်

ပေမယ့် ကိုယ်က ရှက်လာတယ်။ ဒါကို ဟိရိ အရှက်တရားလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အရှက်တရားရှိသူဟာ အထက်တန်းစားလူပဲ။

သူချရင် ငါပြန်ချမယ်၊ သူမာရင် ကိုယ်သံချောင်း၊ သူပျော့ရင် ကိုယ်ဖယောင်းဆိုတာမျိုးက အစုန်မျှောလိုက်တဲ့ စိတ်ဓာတ်။ ဒီလို စိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှုမရနိုင်ပါဘူး။ ကိုယ်လဲ မငြိမ်းချမ်းဘူး၊ လောကလဲ မငြိမ်းချမ်းဘူး၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ဆောင်ရွက်လို့ရတယ်ဆိုရင်လဲ ဒါဟာ ထာဝရငြိမ်းချမ်းမှုမဟုတ်ဘဲ ယာယီ ငြိမ်းချမ်းမှုသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ။ အာဃာတအပေါ် တည်ဆောက်ထားတဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှုကိုး၊ အခွင့်သာတဲ့ တစ်နေ့နေ့မှာ အန္တရာယ် ပေါက်ကွဲပြီး ငြိမ်းချမ်းမှု ပျက်မှာပဲ။

စိတ်လိုက်မာန်ပါ တုံ့ပြန်လိုက်ရင် ဘာတွေဖြစ်လာမလဲ၊ မိမိသာမက မိမိတာဝန်ယူထားတဲ့ လောကပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်မှာပါ အန္တရာယ်တွေ ကျရောက်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအန္တရာယ်တွေ မကျရောက်စေဘူး။ အဲဒါဟာ သြတ္တပ္ပ တရားပါပဲ။ သြတ္တပ္ပကို ကျွန်တော်တို့ သာမန်သိနေတာက ကြောက်ခြင်း၊ သတ္တိမရှိခြင်း၊ ရင်မဆိုင်ရဲခြင်းလို့ပဲ သိနေကြတယ်။ မဟုတ်ပါဘူး။ အန္တရာယ်ကျ ရောက်မှာကို မလိုလားခြင်း၊ လောကအပေါ် ငဲ့ညှာခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ် ယူရပါမယ်။

ကျွန်တော်တို့ပြန်ပြီး စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။

မိမိအပေါ် ဖော်ကားမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး လက်တုန့်ပြန်ဖို့ စဉ်းစား ရာမှာ ၁။ မိမိသိက္ခာကို မိမိလေးစားခြင်း ဟိရိ၊ ၂။ မိမိကိုယ်ကို

အကြောင်းပြုပြီး အန္တရာယ်ကျရောက်မယ့် မိမိပတ်ဝန်းကျင်၊ လောက အပေါ် ငဲ့ညှာခြင်း ဩတ္တပ္ပ၊ ဒီနှစ်ခုဝင်လာတဲ့အခါမှာ လက်တုံ့ပြန် ခြင်းရဲ့ အပြစ်ကို ယထာဘူတဉာဏ်နဲ့ မှန်မှန်ကန်ကန် သိမြင်လာ ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ လက်တုံ့ပြန်ခြင်းဆိုတဲ့ အဓမ္မနည်းကို မသုံးတော့ဘဲ သည်းခံခြင်း ဓမ္မနည်းကို သုံးလာတယ်။

အထက်တန်းကျသူတွေဟာ ဒီလိုနည်းနဲ့ သည်းခံပါတယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့သာ အာဃာတတို့၊ အန္တရာယ်တို့ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ပါ တယ်။ ဒါကြောင့် သည်းခံခြင်းဆိုတာ စိတ်အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။

စိတ်အလိုမလိုက်ဘူး ဆိုကတည်းက နောက်အဓိပ္ပာယ်တစ်ခု ထွက်လာပြန်ပါပြီ။ အဲဒါက စိတ်ဓာတ် ခိုင်မာခြင်း။ ဘယ်လို စိတ်ဓာတ် ခိုင်မာသလဲ။

ဆက်စပ်နေတာတွေကို သတိပြုကြပါ မိတ်ဆွေများခင်ဗျား။ လောကကြီးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလဲ အောင်မြင်တဲ့ဘဝနဲ့တည်ဆောက် ချင်တယ်၊ လောကကြီးကိုလဲ တရားမျှတ ငြိမ်းချမ်းစေချင်တယ်ဆိုရင် အထက်တန်းကျတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရမယ်။ အထက်တန်းကျတယ်ဆိုတာ ရာထူး၊ အာဏာ၊ စည်းစိမ်ကို ပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ စိတ်နေ စိတ်ထား၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ ပညာအရည်အချင်း၊ အထက်တန်း ကျတာ။ အဲဒီလို အထက်တန်းကျတဲ့သူ ဖြစ်ဖို့အတွက် သည်းခံခြင်း ဆိုတာ အရေးပါတဲ့ အချက်တစ်ချက်။ သည်းခံခြင်းဟာ စိတ်အလို မလိုက်ခြင်းနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်။ စိတ်အလိုမလိုက်ခြင်း ဆိုတာ စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာခြင်းနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်။

ကျွန်တော်တို့အခု ကမ္ဘာ့ ဗုဒ္ဓသာသနာပြု ဆရာတော်ကြီးလို့ သိတဲ့ အရှင်သေဠိလ ဆရာတော်ကြီးကို ကြည့်ပါ။ တလောက ပျံလွန် တော်မူသွားပါပြီ။ သက်တော် ၁၀၁ နှစ် ထင်ပါတယ်။

အရှင်သေဠိလဆရာတော်ကြီးဟာ ရဟန်းမဖြစ်ခင် သာမဏေ ဘဝတုန်းက တောင်ငူကနေ အငယ်တန်းတို့၊ အလတ်တန်းတို့ စာမေးပွဲတွေ အောင်ခဲ့ပြီး မန္တလေး မစိုးရိမ်တိုက်ကိုရွှေ့ပြီး စာဆက်သင် ခဲ့တုန်းက မစိုးရိမ်တိုက်ကို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြွလာတော် မူခဲ့တာနဲ့ ကြုံခဲ့တယ်။ ဒီအချိန်မှာ ၁၉၁၃-၁၄ ခုနှစ်လောက်ပေါ့။ ဒီအချိန်မှာ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ နိုင်ငံခြားသာသနာပြု အသင်းကြီးကို တည်ထောင်ပြီးပြီ။ ဆရာကြီးသခင် ကိုယ်တော်မှိုင်း ကတော့ လေးချိုးကြီးနဲ့ ဂုဏ်ပြုထားတာ။ မန္တလေး မစိုးရိမ်တိုက်မှာရှိတဲ့ ဆရာတော်တွေကို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပါဠိ အဘိဓာန် ကျမ်းတို့ ဒီပနီတို့ ရေးဖို့ စီစဉ်ပေးခဲ့သတဲ့။ ဒါ့အပြင် မစိုးရိမ်တိုက်က ဆရာတော် ပထမကျော် ဦးညဏကိုက အင်္ဂလိပ်စာတတ်တဲ့ ဘုန်းတော်ကြီး။ ယမိုက်တို့၊ ပဋ္ဌာန်းတို့ကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန် နေတာ။ အဲဒီမှာတင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး အမှူးပြုပြီး ဆရာတော်တွေ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓသာသနာပြုလုပ်ငန်း လုပ်နေကြတာတွေ့ပြီး အရှင်သေဠိလက သိပ်ကို အားကျခဲ့တာ။

အရှင်သေဠိလရဲ့ စာချဆရာတော်က အရှင်အာဒိစ္စဝံသ။

ဆရာတော် အရှင်အာဒိစ္စဝံသ မိန့်မြွက်လေ့ရှိတဲ့ စကားတစ်ခွန်း ရှိတယ်။

‘တစ်နိုင်ငံနဲ့ တစ်နိုင်ငံ အသွားအလာ မလွယ်ကူသေးတဲ့ အာသောကခေတ်ကတောင် ကိုးတိုင်းကိုးဌာနပျံ့နှံ့အောင် သာသနာပြု နိုင်ခဲ့သေးတာကွ၊ သွားရေးလာရေးလွယ်ကူတဲ့ အာဒိစ္စဝံသတို့ခေတ်မှာ ဘာဖြစ်လို့ နိုင်ငံခြားသာသနာပြုလုပ်ငန်းဟာ မအောင်မြင်ရမှာလဲ’ တဲ့။

ဒီစကားဟာ အရှင်သေဠိလကလေးအဖို့ အားမာန်တွေ ထည့် ပေးလိုက်တဲ့ စကား။ ဒီကတည်းက ငါ တစ်နေ့ကျရင်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူး သန္နိဋ္ဌာန် ဝင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီနောက်အရှင်သေဠိလ ပထမကျော်အောင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် သိပ်အရေးကြီးတဲ့ဟာတစ်ခု လိုအပ်နေသေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာ။ အင်္ဂလိပ်စာမတတ်သေးဘူး၊ နှုတ်ရိုပါလျက် နှုတ်မဲ့ဖြစ်နေရသတဲ့။ အရှင်သေဠိလဟာ ပုဇွန်တောင်က ဆရာသင် ဆိုတဲ့ ဆရာထံမှာ အင်္ဂလိပ်စာ စ သင်တယ်။ အခု အင်္ဂလိပ်စာ၊ အင်္ဂလိပ်စကားပြော ခေတ်စားနေချိန်။ ကျူရှင်တွေ၊ ဓာတ်ပြားတွေ၊ ကက်ဆက်တွေပေါများ ပြီး ကြိုက်ရာ ကြိုက်သလို သင်ယူနိုင်ကြတယ်နော်။ အရှင်သေဠိလ သင်ခဲ့ရပုံကိုကြည့်ပါ။

Lessons in English တို့ ဘာတို့ သင်လို့ ကောင်းနေတုန်း မှာ ဘာဖြစ်သလဲဆိုတော့ ကိုယ်တော်တော့ ဘိုစာသင်နေပြီ၊ လူထွက်တော့မှာပဲ ဘုန်းကြီးနဲ့အင်္ဂလိပ်စာဘာဆိုင်သလဲဆိုပြီး ဆွမ်း ဒကာက ဆွမ်းဖြတ်ပစ်လိုက်တယ်တဲ့။ ဒါတင်မကဘူး၊ မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာကလဲ ရဟန်းတွေ အင်္ဂလိပ်စာမသင်ထိုက်ဘူး ဘာညာနဲ့ ဆောင်းပါးတွေဘာတွေ အတိအလင်းရေးပြီး ကန့်ကွက်ကြ၊ ရဟန်း

အချင်းချင်းကလဲ ကျမ်းတွေဘာတွေအထိပြုစုပြီး အပြစ်တင်လာကြ တယ်။

အရှင်အာဒိစ္စဝံသနဲ့ အရှင်သေဠိလတို့ ဆရာတပည့်ကလဲ ဒေသန္တရလမ်းညွှန်ဆိုပြီး ကျမ်းစာရေး၊ ဒီမှာထောက်ခံသူက နည်းနည်းပဲ ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီး အင်္ဂလိပ်စာမသင်ရဆိုပြီး ကန့်ကွက်လိုက်ကြတာ အုံးအုံးထလို့ပေါ့။

နောက်တော့ နိုင်ငံခြားသွားပြီး လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သင်မှ အရေးရော၊ အဖတ်ရော၊ အပြောရော ကျွမ်းကျင်မှာ။ ဒီမှာတော့ အခြေ အနေမပေးဘူးဆိုပြီး အရှင်သေဠိလ နိုင်ငံခြားထွက်လာခဲ့တယ်။ ပထမဆုံး အိန္ဒိယ စန္ဒီနီကေတန်ကျောင်း၊ နောက် သီဟိုဠ် စသဖြင့် ပညာသင်ခဲ့ပြီး ၁၃၀၀ ပြည့်မှာ အင်္ဂလန်၊ အင်္ဂလန် လန်ဒန်ကို ရောက် ခဲ့ပါတယ်။

အင်္ဂလန်ရောက်တော့ မူလရည်ရွယ်ချက် သာသနာပြုရေးဆိုတာ ဘယ်နေမှန်းကို မသိသေးဘူး။ နေဖို့စားဖို့ ကိစ္စတွေ၊ လူမှုရေးတွေ အခက်အခဲ အများကြီးတွေရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေ၊ ဘာသာအယူဝါဒ မတူသူတွေကြားမှာ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး ဘယ်လောက် အခက်အခဲ ရှိမလဲဆိုတာ တွေးကြည့်ပါ။ အဲဒီမှာ Poly Technique ဆိုတဲ့ စာသင်ကျောင်းမှာ အင်္ဂလိပ်စာအရေးအသား၊ အသံထွက် စကားပြောတွေ သင်ရင်းနဲ့ လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ ဟောပြောပွဲ၊ ဆွေးနွေးပွဲတွေ တက်ပြီး လေ့လာခဲ့ရတယ် တဲ့။

အရှင်သေဠိလ လန်ဒန်မှာရှိနေတုန်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပါလေရော။ စစ်အတွင်း နေရေးထိုင်ရေး ဒုက္ခရောက်မှာစိုးလို့

ဒီပြန်လာခဲ့ပါခေါ်တာကို မပြန်ဘူး၊ ဆက်နေမယ်၊ ကြိုလာတဲ့ဒုက္ခကို ကြံကြံခံပြီး သာသနာပြုလုပ်ငန်းလုပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်တယ်။ ဆုံးဖြတ် လို့သာဆုံးဖြတ်တာ ဒီအချိန်မှာဆရာတော်လက်ထဲ အိမ်လခပေးစရာ ငွေမရှိတော့ဘူး၊ ဆွမ်းစရိတ်လဲ မရှိတော့ဘူး။

ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနဲ့တွေ့လိုက်လို့ ဆွမ်းဆက်ဆိုတဲ့ အရပ်က အိမ်တစ်အိမ်မှာ ဆက်နေခွင့်ရတာတဲ့။ စစ်အတွင်းမှာလဲ ဗုံးကျင်းထဲ ဗုံးခိုရင်း စစ်ဘေးဒုက္ခသည်တွေကို သူနာပြုလုပ်ငန်း လုပ်ရင်း ပြုစုရင်းနဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားပြော လေ့ကျင့် လေ့ကျင့်ရင်းနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း တစ်လုံးစ နှစ်လုံးစဟော ဒီလိုလုပ်ခဲ့ရတာ။

ဆရာတော်အဖို့ ဘယ်လောက်ခက်ခဲမှုတွေ ကြီးလိုက်သလဲ ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ လောကဓံတရား အဆိုးလေးပါးတွေချည်း ကြုံရတာ။ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း ဟောပြောပြတော့ လှောင်ပြောင် ပြက်ရယ်ပြုတဲ့သူနဲ့ မဆီမဆိုင်မေးခွန်းထုတ်တဲ့သူနဲ့၊ စော်ကားမော်ကား လုပ်တဲ့သူနဲ့ အမျိုးမျိုးကြုံရတာ။ ဆရာတော် ဘယ်လောက် သည်းခံ ရမလဲဆိုတာ တွေးကြည့်နိုင်ပါတယ်။ သူနာပြု တပ်ဖွဲ့ထဲက တစ်ယောက်ကဆိုရင် ဆရာတော်က မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ကို ဟောတော့ ဘယ်လို ပြန်ပြောတယ် အောက်မေ့သလဲ၊ ‘ဟာ ဘုန်းကြီးကလဲ၊ အလယ်အလတ်လမ်း ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ လမ်းလယ်ပေါ်သွားကြည့်ပါလား၊ ဘုန်းကြီး ကားတိုက်ခံရမှာပေါ့’တဲ့။ အဲဒီလို အပြောခံရတာ။

ဒါနုတရားအကြောင်းဟောတော့လဲ ‘ဘုန်းကြီးက တယ်ရိုး တယ်အတာပဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့မြန်မာပြည်မှာ ကျောင်းကြီးတွေ ဘာတွေ

ဆောက်လှူတဲ့လူတွေက အခု ဘုန်းကြီးဟောတဲ့အထဲကလို ရွှေတုံးတွေ ရလို့လား' လို့ ပြန်အမေးခံရတယ်တဲ့။

အနေဆင်းရဲ၊ အစားဆင်းရဲရုံတင်မကဘူးနော်၊ ကိုယ့်လုပ်ငန်း မှာလဲ အဟန့်အတားတွေ၊ အဖျက်အဆီးတွေ တစ်ပုံတစ်ခေါင်း တွေ့ရတာ။ ဒီကြားထဲကပဲ အဲဒီ ဒုက္ခတွေကို သည်းခံပြီး အခြေခံ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်တန်းတွေလုပ်၊ ပါဠိသင်တန်း၊ အဘိဓမ္မာသင်တန်း၊ ဓမ္မပဒသင်တန်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု လုပ်လာခဲ့တာ ဆရာတော်ရဲ့ ဟောပြောပွဲကို တဖြည်းဖြည်း အင်္ဂလိပ်တွေ စိတ်ဝင်စားလာတယ်။ ဒါက အင်္ဂလန်မှာ ဆရာတော်ကြီးနေရတာ။ ကိုယ့်ပြည်တွင်းဘက် ကကော တို့မြန်မာဘုန်းကြီးတစ်ပါး စွန့်စွန့်စားစား သာသနာပြုနေပါ လားဆိုပြီး ချီးကျူးမယ့်သူ၊ ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းမယ့်သူရှိတာ မဟုတ် ဘူး။ မရှိရုံတင်မကဘူး၊ ရှင်သေဠိလတစ်ပါး လန်ဒန်မှာ ပျက်စီးနေပြီလို့ အမနာပ ကဲ့ရဲ့ ရေးသား ပြောဆိုတာတွေတောင် ခံရတယ်။

နောက် လွတ်လပ်ရေးရပြီး အင်္ဂလန်မှာ မြန်မာသံရုံးဖွင့်နိုင် တော့မှ သံအမတ်ကြီး M.A ဦးမောင်ကြီးတို့၊ I.C.S ဦးကာစီတို့၊ ဦးထွန်းလှအောင်တို့၊ သခင်လူမင်းစတဲ့ ဒကာတွေရဲ့ အထောက်အပံ့ လေး ရလာပြီး သာသနာပြုလုပ်ငန်းဟာ အောင်အောင်မြင်မြင်နဲ့ အကောင်အထည် ပေါ်လာတာပါ။

နောက်ဆရာတော်ကြီးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မှတ်သားလောက်တာ တစ်ခု ပြောပြချင်ပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ ကိုယ်စွမ်း ဉာဏ်စွမ်း ရှိသမျှနဲ့ တစ်ခုခု ကြိုးစားပမ်းစား လုပ်လိုက်ကြပြီဆိုပါတော့၊ ဒါကြီး အကောင်အထည် ပေါ်လာတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ

ထိုက်တန်တဲ့ အသိအမှတ်ပြုမှုကို လိုချင်ကြတယ်။ ဒါ သဘာဝပဲ။
ငွေကြေးလား၊ ဘွဲ့ထူးလား၊ အဆောင်အယောင်လား တစ်ခုခုပေါ့။
အနည်းဆုံးတော့ ‘ကွန်ဂရက်ကျူးလေးရှင်း’ လုပ်တာကို လိုချင်တယ်။
မျှော်လင့်တယ်။

အဲဒီဟာကို မရခဲ့ဘူးဆိုရင် ကိုယ်လုပ်တာ အသိအမှတ်ပြု
မခံရဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဘာဖြစ်သလဲ၊ ခံစားရတယ်။ ငြော်
ငါကတော့ဖြင့် လုပ်ပေးလိုက်ရတာ၊ အခုတော့ ကြည့်ပါဦး၊ ပွဲပြီး
မီးသေပါလား၊ ခံစားရတာ။ အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲဆိုတော့ အချိုးမွမ်း
မခံရတာ၊ အသိအမှတ်ပြု မခံရတာတို့ သည်းမခံနိုင်တဲ့ အဖြစ်ပဲ။
ဝမ်းနည်းတယ်၊ ယူကြီးမရ ဖြစ်မိတယ်၊ မကျေမနပ် ဖြစ်ရတယ်၊
စသည်ဖြင့်ပေါ့။

ဆရာတော်ကြီး အရှင်သေဠိလဟာ အဘိဓမ္မာပိဋကဝိဘင်း
ကျမ်းကြီးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ဘာသာပြန်ခဲ့တယ်။ ပါဠိကို
အင်္ဂလိပ်လို ပြန်တာနော်။ အဲဒီအချိန်မှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ် ရောက်နေပြီ၊
ဆရာတော်ကြီးဟာ ထင်ရှားကျော်ကြားနေပြီ၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအရပ်ရပ်လဲ
သာသနာပြုကြံ့ခံပြီးပြီ။ ဒီကျမ်းကြီးကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေတာက အင်္ဂလန်
မှာ သီတင်းသုံးပြီး ဒီကျမ်းကြီးကို ဘာသာပြန်ခဲ့တာ။

ဒီ အဘိဓမ္မာပိဋက ဝိဘင်းကျမ်းကြီးက ဘယ်သူမှ မကိုင်ရဲလို့
နှစ်ပေါင်းများစွာ ကတည်းက လက်လျှော့ထားခဲ့ရတဲ့ ကျမ်းကြီး၊
ဆရာတော်ကြီးက ပြန်ဆိုရေးသားလိုက်တာ။

ဒီကျမ်းကြီးအတွက် ပါဠိကျမ်းစာအသင်းကြီးက ဆရာတော်
ကြီးကို ဘယ်လိုများ ဉာဏ်ပူဇော်ခြင်းမျိုး လုပ်ပေးပါသလဲဘုရားလို့
တပည့်ဒါယကာတချို့က မေးလျှောက်ကြည့်တယ်တဲ့။ ဆရာတော်
ကြီးက အေးအေးဆေးဆေးပဲ ပြန်ဖြေတယ်။

‘ဝိဘင်းကျမ်းကြီး ပုံနှိပ်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးထံကို စာအုပ်နှစ်အုပ်
ပို့လိုက်တယ်၊ ဒါပါပဲ’ တဲ့။

နောက်ထပ်ကော ချီးမြှင့်မှုမရှိဘူးလား ဘုရား ဆိုတော့၊
ဆရာတော်ကြီး မိန့်တော်မူပုံကို ကြည့်ပါ။

‘ဒါက ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ဝတ္တရားနဲ့တာဝန်ပဲ၊ ဘာရမှ ရေးမယ်၊
ဘာရမှ ဟောမယ်လို့ဘယ်ရှိမလဲ၊ သူတို့လန်ဒန်အသင်းကလဲ ဒါဟာ
ရဟန်းတစ်ပါး သူ့တာဝန်သူထမ်းဆောင်တာဖြစ်လို့ ဘာမှ ထပ်
ဖြည့်စွက်စရာမလိုဘူးလို့ ယူဆတယ်၊ ဘုန်းကြီးကလဲ ကိုယ့်တာဝန်
ကိုယ့်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်တာဖြစ်လို့ ဘာမှ မမျှော်လင့်ပါဘူး’

ရှင်းလိုက်တာ၊ ဘာတစ်ခုမှ အဖုအထစ်၊ အပြစ်အနာမရှိဘူး။
ဆရာတော်ကြီးအဖို့ ဒီလိုစိတ်ထားနိုင်တာ၊ နှလုံးသွင်းနိုင်တာဟာ
ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ လောကဓံတွေကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရာမှာ သည်းခံမှုတွေ
နဲ့ အဆင့်ဆင့်ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့လို့ ဒီလို တည်ငြိမ်ခိုင်ခန့်တာလို့
ပြောလိုရပါတယ်၊ ဘာမှ မတုန်လှုပ်ဘူး၊ ယောက်ယက် မခပ်ဘူးပေါ့။

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ သည်းခံနိုင်စွမ်းဆိုတာကလဲ အဆင့်
ဆင့် ရှိကြပါတယ်။ အသက်အရွယ်အလိုက်၊ ဉာဏ်ပညာအလိုက်၊
အတွေ့အကြုံအလိုက်ပေါ့။ သည်းခံနိုင်မှုစွမ်းရည် တဖြည်းဖြည်း
မြင့်တက်လာကြတယ်။ ဥပမာ၊ ငယ်ငယ်တုန်းက သိပ်ကြိုက်တဲ့

ကစားစရာ အရုပ်ကလေးတစ်ခု ပျောက်သွားရင်၊ ပျက်စီးသွားရင် ကလေးတို့ဘဝ ဖျပ်ဖျပ်လူး ခံစားရတယ်။ နှမြောတာကိုး။ ဒီအရုပ်ကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရမယ့်အဖြစ်ကို သည်းမခံနိုင်ဘူးလေ။

ကြီးလာတော့ တော်ရုံပစ္စည်းတစ်ခုခု ပျက်စီးပျောက်ဆုံးသွားရင် သိပ်မဖြူတော့ဘူး၊ မတုန်လှုပ်တော့ဘူး၊ ကြိဖန်ဖြေတွေးစရာတွေလည်း ရှိလာပြီလေ။ ငါနဲ့မထိုက်လို့ပဲ သွားပစေ ဆိုတာမျိုး၊ ငကန်းသေ ငစွေပေါ်လာလိမ့်မပေါ့ဆိုတာမျိုး၊ ထီးပျောက်တာတောင် ထီထိုးထားတဲ့ အချိန်၊ ထီဖွင့်နေချိန်မျိုးဆိုရင် ကောင်းတယ် စနေနံ ထွက်သွားပြီတဲ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သည်းခံနိုင်မှုစွမ်းရည်လေး မြင့်လာပြီပေါ့။

ချစ်သူက သစ္စာဖောက်သွားတယ်ဆိုကြပါစို့။ အသည်းကွဲပြီး လောကကြီးမှာ မနေပျော်တော့ဘူး၊ ကိုယ့်ဘဝ ကန္တရ ခရောင်းတော ဖြစ်ပါပြီ ဘာညာ။ ဒီ ပိယေဟိဝိပွယောဂေါ ဒုက္ခောကို မခံနိုင်ဘူး။ ချစ်သူနှင့် ကွေကွင်းရခြင်းဆင်းရဲ၊ စိတ်ဓတ်ရင့်ကျက်တဲ့ အခံရှိသူများ အဖို့တော့ ဒီဒုက္ခဆင်းရဲကို ကြိတ်မှိတ်ခံတယ်။ လူသိ ရှင်ကြား ရင်ဖွင့်မနေဘူး။ တချို့ကျတော့လဲ ဒီဆင်းရဲကို တစ်ခုခုနဲ့ ဖောက်ခွဲ ကူးပြောင်းယူလိုက်တယ်။ ကွဲသွားတဲ့အသည်းကို အရက်နဲ့ စိမ်တာတို့ ဘာတို့၊ မိုးရွာထဲမှာ ဂစ်တာထမ်းပြီး ညလုံးပေါက် လျှောက်သွားတာ တို့လဲ ရှိမှာပေါ့။ တချို့ကျတော့ ရူပဗေဒမှာလာတဲ့ သဘောတစ်ခုလို **heat to energy** အပူမှသည် စွမ်းအင်သို့ ကူးပြောင်းယူလိုက်တယ်။ ဆိုလိုတာက သည်းခံနိုင်မှုစွမ်းရည်ပေါ်လိုက်ပြီး နောက်ဆက်တွဲ ရလဒ် အမျိုးမျိုး ပေါ်လာတာ။

နောက် လူတွေမှာ အရေးကြီးဆုံးဆိုတဲ့ စားဝတ်နေရေး ဒုက္ခဆင်းရဲ၊ ဒီအပေါ်မှာလည်း သည်းခံနိုင်မှုစွမ်းရည်ကိုလိုက်ပြီး အမျိုးမျိုး တုံ့ပြန်ချက်တွေ ပေါ်လာတယ်။ တကယ် သည်းခံနိုင်မှုစွမ်းရည် မြင့်လာပြီဆိုတော့ ပြင်းထန်တဲ့ လိုဘ မပြည့်မှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့အခါမှာ စိတ်က တုန်လှုပ်ချောက်ချားစေဦးတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းချုပ်လာနိုင်တယ်။

လူတွေမှာ လိုဘ မပြည့်မှုတွေက များမှများပါပဲ။ ဒီအခြေမှာ အဓိကအကျဆုံးအရာက ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း၊ ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြဿနာနဲ့ကြုံရင် ခံနိုင်ရည်အပြည့်အဝရှိကြသူများသာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေ့ကြရပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် သည်းခံနိုင်မှုစွမ်းရည် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် မြင့်တက်လာအောင် ကြိုးစားယူခြင်းဟာ ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်ဓာတ် အဆင့်မြင့်သထက် မြင့်လာအောင် လုပ်ခြင်းပါပဲ။

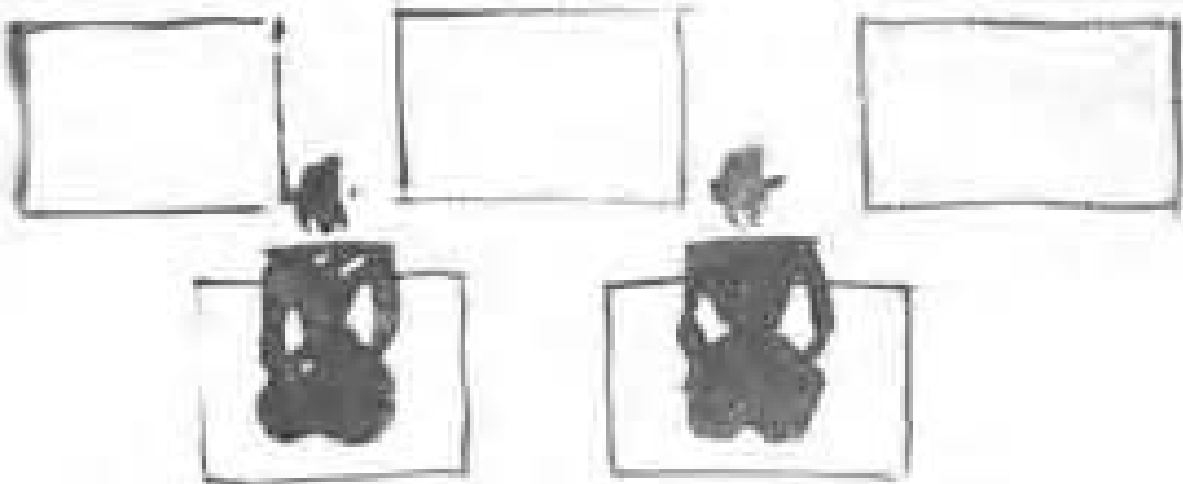
ဒီတော့ သည်းခံခြင်းဟာ ဘာနဲ့ သွားဆက်စပ်နေပြန်သလဲဆိုတော့ စိတ်ဓာတ်ခိုင်ခန့်မှု၊ စိတ်တည်ငြိမ်မှုနဲ့လဲ သွားဆက်စပ်နေပြန်ပါတယ်။ စိတ်ဆိုတာ လှုပ်နေရင် အင်အားမရှိတော့ဘူး။ စိတ်ပျံ့လွင့်နေတဲ့သူ တစ်ယောက်ကိုကြည့်ပါ။ ဟိုရောက် ဒီရောက် တစ်ခုခုအပေါ် အာရုံစူးစိုက်မှုဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒီတော့ ဘာတစ်ခုမှလဲ ရွေးချယ်တာ၊ ဆုံးဖြတ်တာ၊ ဝေဖန်သုံးသပ်တာ မရှိနိုင်ဘူး။ အဲဒီစိတ်က မလှုပ်ဘူး ငြိမ်နေတယ်ဆိုရင် အားရှိလာတယ်။ ဒါကို သမာဓိအားကောင်းတယ်လို့

ခေါ်ကြတယ်။ အားကောင်းတဲ့ စိတ်ကသာလျှင် ထက်မြက်တဲ့၊ မှန်ကန်
တဲ့၊ အကြံအစည်၊ အတွေးအခေါ်တွေ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။

တော်ရုံဟာကို မတုန်လှုပ်ဘဲ ခံနိုင်ရည်မြင့်လာတယ်ဆိုတာက
စိတ်ဓာတ်အင်အား ဖွံ့ဖြိုးလာတာကို ပြောတာပါ။ စိတ်ဓာတ်အင်အား
တွေ ဖွံ့ဖြိုးပြီး စိတ်ကြွက်သားတွေ သန်မာလာတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်
တို့ရဲ့ အတွေးအခေါ်၊ အပြောဆို၊ အပြုအမူတွေဟာ အမှားနည်း နည်း
လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ အမှန်တွေ များ များ လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြဿနာ
တစ်ရပ်ကြိုလာရင် ဘာကြောင့် ဘယ်လိုဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အခြေအနေ
တွေကို ထင်ထင်လင်းလင်း မြင်လာမယ်။ ဒီအခါမှာ ပြဿနာကို
ဖြေရှင်းနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းတွေကိုလည်း ချမှတ်လာနိုင်တယ်။ အမြင်
မကျဉ်းတော့ဘူး၊ ကွက်ကွက်ကလေး မကြည့်တော့ဘူး။ အရှည်ကို
မြင်လာတယ်။ ဖြစ်လာမယ့် အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ကြိုတွက်ဆနိုင်
တယ်။ အင်မတန်ကို အကျိုးကျေးဇူးများပါတယ်။

အခု Audio book ကို နားထောင်ဖတ်ရှုနေကြတဲ့ မိတ်ဆွေ
များထဲမှာ တရားရိပ်သာဝင်ဖူးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိပါလိမ့်မယ်။ အနည်းဆုံး
တော့ အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိမှာပါ။

ကဲ တရားရိပ်သာတွေမှာကြည့်လာပါ။ ကိုယ်တိုင်ဝင်ဖူးရင်လဲ
ကိုယ့်အတွေ့အကြုံကို ကိုယ်ပြန်ပြီး အောက်မေ့ကြည့်လိုက်ပါ။ တင်
ပလ္လင်ခွေထိုင် ဘယ်လက်ဖဝါးပေါ် ညှာလက်ဖဝါးတင်၊ မျက်စိ အစုံ
မှိတ်၊ ထွက်သက် ဝင်သက် မှတ်၊ အာရုံများကို ထိန်းချုပ်၊ noble

silence ခေါ်တဲ့ မြင့်မြတ်သော တိတ်ဆိတ်ခြင်း၊ အရိယတုံကို ဘာဝနဲ့နေ စူးစိုက်တရားမှတ်ပြီး ညောင်းလာတယ်၊ ကျင်လာတယ်၊ နာလာတယ်၊ ကိုက်လာတယ်၊ ကမ္မဋ္ဌာနစရိယ ဆရာများက ဘာပြောထားသလဲ၊ သည်းခံတဲ့။ သာမန်နေရင် ထိုင်လိုက်၊ ထလိုက်၊ လျောင်းလိုက်၊ သွားလိုက်ဆိုတဲ့ ဣရိယာပုတ်တွေက ကာယိက ဒုက္ခ ဝေဒနာကြီးကို လှည့်စားထားတာတဲ့။ အခု တစ်မျိုးတည်း တစ်သမတ်တည်း ထိုင်နေလိုက်တော့ ကြာလာတဲ့အခါ ပူတာ၊ နာတာ၊ ညောင်းတာ၊ ကျင်တာတွေ ပေါ်လာပြီတဲ့။ သည်းခံလိုက် သည်းခံလိုက်တဲ့။ ဣရိယာပုတ်မပျက်စေနဲ့တဲ့။ ဘာကြောင့် သည်းခံနိုင်တာလဲ၊ သမာဓိအားကို ထူထောင်နေတာ။ စိတ်တည်ငြိမ်မှု ဒီ သမာဓိအားကောင်းလာမှ တစ်ဆင့် တက်ရမှာ မဟုတ်လား။

သည်းခံခြင်းနဲ့ စိတ်အင်အားကောင်းခြင်း ဆက်စပ်ပုံကို ဥပမာအဖြစ် ပြောတာပါ။ ဝိပဿနာသင်တန်း မဟုတ်ပါဘူးခင်ဗျား။ ဒါပေမယ့် စကားက အလျဉ်းသင့်လာလို့ တစ်ဆက်တည်း ပြောခွင့်ပြုပါ။

ခန္တီသံဝရမှာ ကျွန်တော် ပါဠိ မကျွမ်းကျင်လို့ အနက်ကိုပဲ ရွတ်ပြပါရစေ။ ခန္တီဝံသရမှာ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပါတယ်။ ရဟန်းတို့၊ အအေးကိုလည်း သည်းခံ၏၊ မှတ်၊ ခြင်၊ ယင်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေ ကင်းတို့ ကိုက်ခြင်း၊ ထိခြင်း အတွေ့တို့ကို သည်းခံ၏။ အပြစ်တင်စွပ်စွဲဆဲဆိုစကားတို့ကိုလည်း သည်းခံ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကိုယ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခဝေဒနာများ၊ ကြမ်းတမ်းထက်မြက် အခံခက်လှသည့် ဒုက္ခဝေဒနာမများ၊ သာယာနှစ်လိုဖွယ်မဟုတ် ရွံ့မုန်း၊ ကြောက်ရွံ့ဖွယ်

ဖြစ်သော၊ အသက်ကို သေစေတတ်သော၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာများကို သည်းခံတတ်သော သဘောရှိ၏။ အကျိုးကား ဘယ်သို့နည်းဟူမူ ယင်း ဒုက္ခဝေဒနာတို့ကို သည်းမခံလျှင် ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတို့ဖြင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲ ပူလောင်ခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ သည်းခံသော ရဟန်းအား ထိုသို့သည်းခံခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲ ပူလောင်ခြင်း ကင်းငြိမ်းကုန်လေ၏။ အာသဝေါတရားတို့သည် သည်းအခံနိုင်လျှင် ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။ ယင်းတို့ကို သည်းခံမှုဖြင့် ပယ်အပ်ပယ်ထိုက်၏။

လို့ သဗ္ဗသဝသုတ်မှာ ဟောတော်မူတယ်လို့ ဖတ်ရပါတယ်။ မိတ်ဆွေများ ခင်ဗျား။

သည်းခံခြင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲစရာလေး တစ်ချက်ကို ပြောချင်ပါသေးတယ်။ သည်းခံတယ်ဆိုတာ အဆိုးတွေကို သည်းခံ တယ် ဆိုတာတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ သည်းမခံနိုင်တာ ရှိပါသေးတယ်။

ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဟို တောအုပ်အတွင်းမှာ ရွှေဟင်္သာငှက်မင်း သမက်လောင်းရွေးသလိုပေါ့။ ဟင်္သာငှက်မင်းက သမီးချော ဟင်္သာပျို မလေးအတွက် အိမ်ထောင်ဖက်ရွေးမယ်လို့ ကြေညာလိုက်တော့ ငှက်တွေ အမျိုးမျိုးအစားစားပေါ့လေ။ သမက်လောင်းရွေးချယ်ပွဲကြီး ဝင်နွဲ့ကြတယ်။ အစွမ်းအစတွေ ပြကြတယ်။ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ အစွမ်း အစ ရှိကြတာတော့ မှန်ပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် အပြစ်အနာအဆာ မကင်း ကြဘူး။ ဗျိုင်းငှက်က ဖြူဖွေး တောက်ပနေပေမယ့် လည်ပင်းကြီးက

ရှည်ရှည်ကောက်ကောက် အပယ်ခံရတယ်။ ဥဩကျတော့ အသံသာ ပေမယ့် အဆင်းက မလှပြန်ဘူး။ ဇီးကွက်ကျတော့လဲ ပညာရှိ ပေမယ့် အရုပ်က ဆိုးနေတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အပယ်ခံတွေ များများလာ လိုက်တာ ဒေါင်းအလှည့်ရောက်လာရော ဒေါင်းကျတော့ ကြည့်လိုက် တော့ အဆင်းကလဲ လှ၊ အချိုးအဆစ်ကလည်း ပြေ၊ အသံကလဲ အိုးဝေ၊ အသံကောင်း။ ဟုတ်ပြီ။ ဟင်္သာပျိုမလေးကလဲ သဘောကျ တယ်။ ဟင်္သာမင်းကလဲ ဒါမျိုး သမက်တော်သင့်တယ်ဆိုပြီး ရွေးချယ်လိုက်တယ်။ ဒီအခါမှာ ဒေါင်းကလဲ ငါကွ၊ အားလုံးထက် သာတဲ့ကောင်ကွဆိုပြီး အမြီးကို အစွမ်းကုန်ဖြန့်၊ အိုးဝေလို့တွန်ပြီး သူ့နေရာမှာ တစ်ပတ် လှည့်ပြလိုက်သတဲ့။ ဒေါင်းများ အမြီးကို ဖြန့်ကားလိုက်တော့ ငှက်ပရိသတ်အပေါင်းရှေ့မှာ ကိုယ့်အရှက် ကိုယ်ခွဲပြသလိုဖြစ်သွားတယ်။ ဟင်္သာငှက်မင်းက အဆင်းလဲ လှပါရဲ့၊ အသံလဲ ကောင်းပါရဲ့၊ ဒါပေမယ့် အရှက်နည်းလှတယ်ဆိုပြီး သမက် လောင်း အဖြစ်က ပယ်ချလိုက်သတဲ့။

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ အဲဒီလိုကိစ္စမျိုး ကြုံရလေ့ရှိပါတယ်။

ဘာလဲဆိုတော့ တစ်ခုခု ကိုယ်နှစ်သက်စရာ၊ ဝမ်းသာစရာ ကြုံရရင် စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ် ဖြစ်သွားတာ။ ငါကွ ဖြစ်သွားတာ။ အဲဒါဘာလဲဆိုတော့ သုခနဲ့တွေ့ရင် သည်းမခံနိုင်တာ တဲ့။ ဆင်းရဲဒဏ် ခံနိုင်ပြီး ချမ်းသာတဲ့ဒဏ် မခံနိုင်ကြဘူးလို့ ပြောတာမျိုးပေါ့။ ပိုက်ဆံတွေရ၊ နာမည်တွေကြီး၊ လူကြီးသူကြီးတွေထဲပေါက်ရောက် အကောင်းစားတွေနဲ့ နေရထိုင်ရ သုံးရဖြုန်းရပြီဆိုရင် သွေးနုထင်

တက်ဆောင့်ပြီး ငါကွ ဖြစ်တော့တာ။ ဒီတော့ အပြောမှား အဆိုမှား အလုပ်မှားတွေ ဖြစ်ကုန်ရော။ ဒါဘာလဲဆိုတော့ သုခနဲ့တွေ့ရင် သည်းမခံနိုင်တာ။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ မင်္ဂလသုတ်နိဿယမှာ ဒါကို အတိအလင်းပဲ အနက်ပြန်ဆိုပေးထားပါတယ်။ ‘ခန္တီစ သုခနှင့် တွေ့သော်လည်း စိတ်မတက်၊ ဒုက္ခနှင့်တွေ့သော်လည်း စိတ်မပျက်၊ အမျက်မကန် သည်းခံခြင်းသည် လည်းကောင်း’ တဲ့။ အတော်များများ သိကြပါတယ်။ ကောင်းတာတွေလဲ လောဘမထွက်နဲ့၊ မကောင်းတာ တွေလဲ ဒေါသမထွက်နဲ့တဲ့၊ ခန္တီကို အတိုချုပ် ပြောပြထားတာ။

ကျွန်တော်ကတော့ စိတ်မတက်နဲ့၊ စိတ်မပျက်နဲ့။ မတက်နဲ့ မပျက်နဲ့ စကားလေး ပိုစွဲတယ်။ တက်ပုံတက်နည်းက မှန်မှန်ကန်ကန် မဟုတ်တော့ မြောက်သွားတာဆိုတော့ ကြာကြာမခံဘူး၊ ပြုတ်ကျမှာ။ ပျက်တယ်ဆိုတာကလည်း ပျက်ဆိုကတည်းက မဖြစ်လာနိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် စိတ်မတက်နဲ့၊ စိတ်မပျက်နဲ့ အဲဒါ ခန္တီပဲ။ သူ့ကို စာသံ ပေသံနဲ့ ပြောတော့

ကောင်းသော လောကခံနှင့်တွေ့၍ လောဘဖြစ်လျှင် လည်း ကောင်း၊ မကောင်းသော လောကခံနှင့် တွေ့၍ ဒေသဖြစ်လျှင်လည်း ကောင်း၊ ထထို ကောင်း မကောင်းသော အာရုံကို သည်းခံနိုင်မည် မမည်ချေ။ ကောင်းသော လောကခံနှင့် တွေ့၍ လောဘမဖြစ်မှ မကောင်းသော လောကခံနှင့်တွေ့၍ ဒေါသမဖြစ်မှ သည်းခံခြင်း မည်၏။

ဒီလို ပြောရပါမယ်။

မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါးလို့ ကျွန်တော်တို့ ပြောပြောနေကြတဲ့ ထဲမှာ ခန္တီကို ထည့်ထားပါသေးတယ်။ ဘာတဲ့လဲ၊ ဒါန-ပေးလှူခြင်း၊ သီလ-ငါးပါးသီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ပရစ္ဆာ-အမှုထမ်းတို့အား ရိက္ခာပေးခြင်း၊ အဇ္ဇာဝံ-ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ မဒ္ဒဝံ-သာယာနူးညံ့စွာ ပြောဆိုကျင့်ကြံခြင်း၊ တပံ-အကျင့်သီလတို့ကို ခြီးခြံစွာ စောင့်သုံးခြင်း၊ အကောဓံ-အမျက်မထွက်ခြင်း၊ အဝိဟိသံ-မနှိပ်စက်ခြင်း၊ ခန္တီ- သည်းခံခြင်း၊ အဝိရောစနံ-ပြည်သူတို့ သဘောနှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်း တဲ့။

ဒီမှာ သတိထားကြည့်ရင် မကောဓံ အမျက်မထွက်ခြင်းနဲ့ ခန္တီ သည်းခံခြင်း ဆိုပြီး နှစ်မျိုး ထုတ်ပြထားတာ တွေ့လိမ့်မယ်။ ကျွန်တော် စေတနာတော့ နည်းနည်း ဇေဝဇေဝါ ဖြစ်သွားတယ်။ အမျက်မထွက်ခြင်းဆိုတာ ပါမှတော့ ဘာကြောင့် သည်းခံခြင်းဆိုပြီး ထည့်ထားသေးသလဲ။ အမျက်မထွက်မှတော့ သည်းခံတာပဲပေါ့။ သည်းခံမှတော့ အမျက်မထွက်တာပဲပေါ့။ အတူတူပဲ ပေါ့လို့။

နောက်မှ အနုဒီပနီတွေဘာတွေ ရှာဖတ်ကြည့်တော့ ရှင်းပြ ထားတာ သိပ်လှပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ အမျက်မထွက်ခြင်း ဆိုတာ အမျက်ကို သိမ်းဆည်းမှုတဲ့။ မင်းလုပ်တဲ့သူမှာ ဒေါသအမျက် ကင်းမဲ့နေတာ မဟုတ်ဘူး။ သူလဲပုထုဇဉ်လူသားပဲ။ သူစိတ်ဆိုးစရာရှိ ဆိုးမယ်၊ ဒေါသထွက်ကန်စရာရှိ ထွက်မယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီထွက်လာတဲ့ ဒေါသကို သိမ်းဆည်းရမယ်တဲ့။ ဥပမာ မင်းလုပ်တဲ့လူက အမိန့်တော် တွေ ထုတ်မယ်၊ ဒီအမိန့်တော်ကို မင်းမှုထမ်းတွေက မှန်ပါ့ဘုရားဆိုပြီး ဆောင်ရွက်ပေးကြမယ်။ ဒါပေမယ့် လုပ်တာတွေက တလွဲတချော်

ဖြစ်ကုန်ရင် မင်း စိတ်တိုင်းမကျတော့ဘူး။ စိတ်တိုင်းမကျ သဘော
မတွေ့ပေမယ့် အမျက်မထွက်နဲ့။ အမျက်ကိုသိမ်းဆည်း။ ဒါ အကောဓံ
အမျက်မထွက်ခြင်း။

ခန္တီကျတော့ သူတစ်ပါးတို့ ကိုယ်နှုတ်ကျူးလွန်လာတာကို
အမျက်မထွက်ရတာ။ ဒါကြောင့် အမျက်ကို သိမ်းဆည်းတိုင်း ခန္တီ
မဟုတ်ဘူး။ ခန္တီမထိုက်ဘူး။ ခန္တီအဆင့်က တစ်ပါးသူက ကိုယ့်အပေါ်
ထိခိုက်ကျူးလွန်တာတဲ့တိုင် အမျက်မထွက်ဘဲ သည်းခံရတာ။ မင်း
လုပ်တဲ့သူမှာ ခန္တီဟာ ပိုအရေးကြီးသေးတယ်ဆိုတဲ့ သဘော။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော် နိဂုံးချုပ်ပါမယ်။

နေ့စဉ် ဘဝကိစ္စဝိစ္စ အတွေ့အကြုံလေးတွေကစပြီး ဘဝရဲ့
လောကဓံတရား ရှစ်ပါးအထိ ကျွန်တော်တို့မှာ ထိုခိုက်စရာ တုန်လှုပ်
စရာတွေဟာ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းနေရတယ်။

ဒီလို ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းနေကြရတဲ့အခါမှာ

ကိုယ့်ဘဝအောင်မြင်ရေး၊ ကိုယ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ လောကကြီး
သာယာတိုးတက် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တကယ်တမ်း လုပ်ချင်ရင်
အဲဒီ ထိခိုက်တုန်လှုပ်စရာတွေကို သည်းခံရမယ်။

အသေးအဖွဲ သည်းခံနိုင်မှု စွမ်းရည်တွေကို တိုးမြှင့်ပေးရမယ်။
တစ်ဆင့်တစ်ဆင့် မြင့်လာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရမယ်။ သည်းခံ
ခြင်းဆိုတာ တစ်ကိုယ်ရည် သည်းခံခြင်းလေးတွေကနေပြီး ကိုယ့်အပေါ်
စောကားကျူးလွန်လာတဲ့ ကြီးကြီးမားမား ကိစ္စတွေအထိ သည်းခံနိုင်
ရမယ်။

သည်းခံခြင်းဆိုတာ လူနဲ့ လူပျော့ လူညံ့အလုပ် မဟုတ်ဘူး။
စိတ်ဓာတ် ခိုင်မာသူ၊ ချုပ်ထိန်းနိုင်စွမ်းရှိသူ၊ စိတ် အလိုမလိုက်သူ၊
အဓိဋ္ဌာန်ချပြီး အဓိဋ္ဌာန်အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သူတို့ရဲ့ အခြေခံ အရည်
အသွေး ဖြစ်တယ်။

ဒေါသဖြင့် တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်ခြင်းဆိုတဲ့ အစွန်းတရား၊ စိတ်ပျက်
လက်လျော့ ငုံ့ခံ အရှုံးပေးခြင်းဆိုတဲ့ အစွန်းတရား ဒီအစွန်းတရား
နှစ်ခုကို ရှောင်ရမယ်။ သည်းခံခြင်းဆိုတဲ့ မယိုင်မလဲ ခိုင်မာမြင့်မြတ်တဲ့
အထက်တန်းစားစိတ်ကို မွေးမြူနိုင်မှ လောကကြီးကို ဆက်လက်
ရင်ဆိုင်နိုင်မယ်။

သည်းခံနိုင်တဲ့သူသာလျှင် အခြေအနေဆိုး တစ်ခုရဲ့ ကြောင်း
ကျိုး ဆက်စပ်မှုကို ယထာဘူတကျကျ တွေ့မြင်နိုင်တယ်။ ဒီလို
တွေ့မြင်မှသာ အခြေအနေဆိုးတွေကို ဘယ်လိုကျော်ဖြတ်နိုင်သလဲဆိုတဲ့
နည်းလမ်းကို တွေ့ရှိမယ်။ အဓမ္မကို အဓမ္မနဲ့ အနိုင်ယူလို့ မရဘူး။
မီးကို ရေနဲ့ သတ်ရသလို အဓမ္မကို ဓမ္မနဲ့ပဲ အနိုင်ယူရတယ်။ ဓမ္မဖြင့်
အနိုင်ယူခြင်းသာလျှင် မှန်ကန်မွန်မြတ်ပြီး ကိုယ့်ဘဝလဲ အောင်မြင်
ငြိမ်းချမ်းမယ်။ ဒါ အချုပ်ပါပဲ။

နိဂုံးချုပ် အနေနဲ့ကတော့ အမြင့်ဆုံးဖြစ်တဲ့ စကားတစ်ခွန်းနဲ့ပဲ
ချုပ်ချင်ပါတယ်။

အဲဒါကတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သြပါဒပါတိမောက်ပါပဲ။

အခု Audio book ကို နားထောင်ဖတ်ရှုနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ
ထဲမှာ ရဟန်းသံဃာတော်များ ရှိနေရင် အကယ်၍ တပည့်တော်

ပြောတာ လွဲမှား ချွတ်ချော်တာများ ရှိခဲ့သော် ခွင့်လွှတ်ပါဘုရားလို့ ကြိုတင်တောင်းပန်ပါတယ်။

ဩဝါဒ ပါတိမောက်။

ဩဝါဒပါတိမောက်ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားတို့သာလျှင် ပြတော်မူ ဟောတော်မူတဲ့ ဒေသနာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟော အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် မထေရ်ကြီးနှစ်ပါးတို့ကို အဂ္ဂသာဝကရာထူး အပ်နှင်းတော်မူလိုက်တဲ့နေ့မှာပဲ ဩဝါဒပါတိ မောက်ကို ပြတော်မူတယ်လို့ ဗုဒ္ဓဝင်တွေမှာ ဖတ်ရပါတယ်။ သာဝက သန္နိပါတ ခေါ်တဲ့ သာဝက အစည်းအဝေးကြီးမှာ ဩဝါဒပါတိမောက် ကို ပြတော်မူတာပါ။

ဘယ်ကနေ စ လာသလဲ။

ဩဝါဒပါတိမောက် သုံးဂါထာမှာ စ စ ချင်းလာတာက

‘ခန္တိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ’ ဒီက စ လာပါတယ်။

နိဗ္ဗာနံ၊ ပရမံ၊ ဝဒန္တိ၊ ဗုဒ္ဓါ

‘တိတိက္ခာဟု ဆိုအပ်သော အဓိဝါသန ခန္တိတရားသည် မြတ်သောအကျင့်တည်း’ တဲ့။

အဓိဝါသန ခန္တိတရားဆိုတာက သူတစ်ပါးတို့ စွပ်စွဲခြင်း၊ ပြစ်မှားခြင်း၊ အချမ်းအပူအစရှိသည်တို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိမှုတည်းဟူသော ဝီရိယခေါင်းဆောင်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ခေါ်ပါတယ်။

ကဲ ခန္တိတရားဟာ ဘယ်လောက် အထက်တန်းကျတယ်ဆိုတာ ရှင်းနေပါပြီ။ သည်းခံ နိဗ္ဗာန်ရောက်လို့ ပြောကြတာဟာ ဒီဩဝါဒ ပါတိမောက်ကို ကိုးကား ပြောကြတာပါပဲ။

(၆၂)

ဒါကြောင့် လောကုတ္တရာမှာ နိဗ္ဗာန်အထိ မျက်မှောက်ပြုချင်
သလား။ ခန္တီတရား လက်ကိုင်ထားပါ။ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက် မပြုနိုင်
သေးဘူးကွာ။ လောကထဲမှာ အထက်တန်းကျတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့လူသား
အဖြစ် ကိုယ့်ဘဝကိုရော၊ ကိုယ့်လောကကိုပါ ကောင်းအောင်လုပ်ရ
ဦးမယ်။ လုပ်ချင်သလား။ ခန္တီတရား လက်ကိုင်ထားပါလို့ တိုက်တွန်း
ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ခင်ဗျား။

ချစ်ဦးညို

**စာရေးသူ၏
စာပေ နှင့် ဘဝဖြစ်စဉ်မှတ်တမ်း**

- ၁၉၄၇။ ဦးရွှေဒေါင်းညို၊ ဒေါ်စိန်ရင် တို့မှ မန္တလေးမြို့၌ ဒီဇင်ဘာ ၃၀၊ တနင်္လာနေ့တွင် ဖွားမြင်၊ မွေးချင်း ၇ ယောက်အနက် အကြီးဆုံး၊ အမည်ရင်း ကျော်စွာ။
- ၁၉၅၂။ မန္တလေးမြို့၊ နန်းတော်ရှေ့၊ မတ္တရာတိုက်၊ မူလတန်း ကျောင်းတွင် ပညာဆည်းပူး။
- ၁၉၅၆။ မန္တလေးမြို့၊ ဝက်စလီကျောင်းနှင့် ဘီဘီအိုအေ ကျောင်းတွင် ငါးတန်း၊ ခြောက်တန်း၊ ခုနှစ်တန်း တက်ရောက်။
- ၁၉၅၇။ မန္တလေးမြို့၊ အမှတ် ၁ အ.ထ.က တွင် ရှစ်တန်း၊ ကိုးတန်း၊ ဆယ်တန်း တက်ရောက်။
- ၁၉၆၁။ ဆယ်တန်းအောင်။
- ၁၉၆၂။ မန္တလေးတက္ကသိုလ်တွင် ဥပစာဝိဇ္ဇာ (က) တက်ရောက်၊ နန်းတော်ရှေ့ နယ်လုံး ဆိုင်ရာ စာကြည့်သင်း အမှုဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်။
- ၁၉၆၃။ ရန်ကုန်၊ ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံတက္ကသိုလ်၊ ဒဿနိကဗေဒ အဓိကဖြင့် တက်ရောက်၊ တက္ကသိုလ် အနုပညာအသင်း သင်တန်း တာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်။
- ၁၉၆၈။ ဝိဇ္ဇာ (ဒဿနိကဗေဒ) သုံးဘာသာဂုဏ်ထူးဖြင့် ဘွဲ့ရရှိ၊ မဟာဝိဇ္ဇာအပိုင်း (က) ဆက်လက် တက်ရောက်။

- ၁၉၆၉။ ရန်ကုန်လုပ်သားများကောလိပ်၊ ဒဿနိကဗေဒဌာနတွင် နည်းပြဆရာ အဖြစ် အမှုထမ်း။
 လုပ်သားများကောလိပ် အနုပညာအသင်း အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်။
- ၁၉၇၀။ တက္ကသိုလ် ရွှေရတုသဘင်တွင် လုပ်သားများကောလိပ် ဖျော်ဖြေ တင်ဆက်မှု ကော်မတီ၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်။
 ရုပ်ကြီးစင် နှစ်ပါးသွားတွင် ရုပ်ကြီးစင် မင်းသားအဖြစ် ကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်ကပြ။
 မိုးဝေစာပေမဂ္ဂဇင်း အောက်တိုဘာလထုတ်တွင် ပထမဆုံးပုံနှိပ် စာမူဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့အလယ် ဝတ္ထုတိုကို ဖော်ပြ။
- ၁၉၇၁။ မိုးဝေစာပေမဂ္ဂဇင်းတွင် ဝတ္ထုတို၊ ဘာသာပြန်၊ ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါး များ ရေးသား။
- ၁၉၇၂။ စစ်တွေကောလိပ်၊ ဒဿနိကဗေဒဌာနသို့ ပြောင်းရွှေ့ အမှုထမ်း။
 စစ်တွေကောလိပ်၊ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ဆပ်ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဆောင်ရွက်၊ တမန် နံရံကပ်စာစောင် ထုတ်ဝေခဲ့။
- ၁၉၇၃။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟို သမဝါယမ သင်တန်းကျောင်းသို့ စီမံရေးရာ ဘာသာရပ် နည်းပြဆရာ အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့အမှုထမ်း။
 ဗဟိုသမဝါယမ သင်တန်း နှစ်လည် ဂုဏ်ပြုပွဲတွင် ရာမ သမင်လိုက် ကဇာတ်တိုကို စီစဉ်တင်ဆက်၊ ရာမအဖြစ် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ကပြ။
- ၁၉၇၅။ စန္ဒာဦး ယဉ်ကျေးမှု ဇာတ်အဖွဲ့တွင် ဇာတ်ညွှန်းများ ရေးသားစီစဉ်၊ အမ္မပါလီ၊ စိတ္တရလေခါ ဇာတ်ထုတ်များ တင်ဆက်။
 အစိုးရအမှုထမ်းအဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်။
- ၁၉၇၆။ စန္ဒာဦး ဇာတ်အဖွဲ့တွင် ဇာတ်ညွှန်းနှင့် ဒါရိုက်တာအဖြစ် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်။

- ၁၉၇၇။ လင်္ကာဒီပချစ်သူ (ပထမဆုံးလုံးချင်းဝတ္ထု) ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၇၈။ စပယ်ဖြူ၊ ရွှေစင်နှင့် ထား ဝတ္ထုရှည် သုံးပုဒ် စုစည်းမှု ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၇၉။ ချစ်သော ပါဒဇကရီ၊ နှင်းကေသရာချစ်တဲ့ သူရဲကောင်း ဝတ္ထုထုတ်ဝေ။
လင်္ကာဒီပချစ်သူ ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၈၀။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိငရဲ၊ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနိဗ္ဗာန်၊
အီဂျစ်နဲ့ အင်္ဂလန် နိုင်ငံခြားကို မောင်သွားထားလေမလား။
ကသောလက်နှင့် ရက်စက်သော မျက်နှာ၊ ခု ဆယ် ရာ
ထောင် သောင်း ကဋေ (သုမောင်နှင့် အတွဲ) ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၈၁။ ခုနစ်အိမ်တန်းက မဂျမ်းဘုံ၊ တိမ်တိမ်တွေဖုံးပါလို့ အုန်းခြိမ်းခြိမ်းညံ
ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။
လင်္ကာဒီပချစ်သူ တကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၈၂။ ကောင်းလှချည့်လား ဒေါင်းမြကြည်နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ၊
ဘုရင့် ကချေသည်နှင့် ရာဇဝင်ဝတ္ထုရှည်များ၊
မလေးမဏိစန္ဒာ (မောင်ဝဏ္ဏနှင့် အတွဲ) ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၈၃။ နိုဝင်ဘာ၊ သဘင်မဂ္ဂဇင်း တာဝန်ခံအယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်။
- ၁၉၈၄။ တစ္ဆေနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ ထုတ်ဝေ။
ပန်းမုံဝေ (ပ တွဲ၊ ဒု တွဲ) ထုတ်ဝေ။
နှင်းကေသရာချစ်တဲ့ သူရဲကောင်း ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၈၅။ အဆိပ်နှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ဝတ္ထုရှည်နှစ်ပုဒ် စုစည်းမှု၊ ချစ်သူမင်းနန္ဒာ
ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၈၆။ ရွှေတိုက်စိုး၊ ဒေဝတ္ထရာနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊
မဟာသေနာပတိ ဝတ္ထုများနှင့် အနုပညာ ဝေဖန်ရေး စာပေ
စာတမ်း (သဘင်၊ ရုပ်ရှင်၊ ပန်းချီ၊ ဂီတ) ထုတ်ဝေ။
ချစ်သော ပါဒဇကရီ ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။
နဝရတ်ကိုးသွယ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၈၇။ ဥပေက္ခဒေဝီ ပ+ဒု၊ ပန်းခြံလက် ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။

- ၁၉၈၈။ စောင်းသံနှင့် ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။
လင်္ကာဒီပချစ်သူ စတုတ္ထကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၈၉။ ငြိမ်းချမ်းရေး မဟာတမန်၊
ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု ဝတ္ထုပေါင်းချုပ် ပ+ဒု၊
ရတနာဂီရိအကျဉ်းသား ပ+ဒု ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၀။ ကာဠုဗုဒ္ဓရက္ခိတ၊ ချစ်သူသုန္ဒရီ ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၁။ မဏိစန္ဒာဥဒါန်း ဝတ္ထုထုတ်ဝေ။
သုဝဏ္ဏဘုမ္မိငရဲ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနိဗ္ဗာန် ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၂။ စာမရီသို့ထူးထူးခြား၊ ထားမိ၏ ဥက္ကာပုံနှလုံးသား ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။
နဝရတ်ကိုးသွယ် ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။
ငြိမ်းချမ်းရေး မဟာတမန် ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။
အဆိပ်နှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၃။ ဘဒ္ဒါ၊ ရာဇကုမာရ၊ ဣန္ဒသတ္တနှလုံးသား ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၄။ အစီရဝတီနှင့် ကုဏ္ဍလောကေသာ၊ တရားရှင် ရာဟုလာ၊ အဂ္ဂနိ၊ ပယာ
ဒေသစာရီနိဒါန်းနှင့် ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေ။
လင်္ကာဒီပချစ်သူ ပဉ္စမအကြိမ် ထုတ်ဝေ။
သုဝဏ္ဏဘုမ္မိငရဲ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနိဗ္ဗာန် တကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၅။ ဟိမဝန္တာခရီးသည်၊ ရုက္ခစိုးမယားနှင့် အခြားပြိတ္တာများ ဝတ္ထုများ
ထုတ်ဝေ။
ကသောလက်နှင့် ရက်စက်သောမျက်နှာ ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၆။ ဝိဇိတာဝီ၊ ရှင်စောပု ဝတ္ထုများနှင့် လောကဇာတ်ခုံ၊ ဇာတ်ခုံလောက
(ခင်မျိုးချစ်နှင့် ပူးတွဲ) စာအုပ်များ ထုတ်ဝေ။
ချစ်သောပါဒကရီ တကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၇။ သူ့ကျွန်မခံပြီရုပ်ရှင် ဇာတ်ညွှန်းရေးသား၍ အနုပညာဒါရိုက်တာအဖြစ်
ဆောင်ရွက်၊ တိုးတက်ခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှုမျက်နှာစာ
လူမှုရေးသိပ္ပံ စာအုပ် ထုတ်ဝေ။
ရာဇကုမာရ ဒုကြိမ် ထုတ်ဝေ။

- ၁၉၉၈။ အချစ်ဖြင့် လောင်ကျွမ်းတောက်ပသူများ ဆောင်းပါးစာစု စာအုပ် ထုတ်ဝေ။
နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာလများတွင် စင်္ကာပူနိုင်ငံ Theatre Works ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ မြန်မာ ရုပ်သေးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် စင်္ကာပူနိုင်ငံသို့ သွားရောက်။
နှင်းကေသရာချစ်တဲ့ သူရဲကောင်း တကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၁၉၉၉။ ဇန်နဝါရီလမှစ၍ ရန်ကုန် ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ် ဇာတ်သဘင်ပညာ ဌာန၊ အ ကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်။
ဧပြီမေလများတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ မြန်မာရာမယဏ ကဇာတ် အဖွဲ့၊ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် သွားရောက်။
လင်္ကာဒီပချစ်သူ ဆဋ္ဌမကြိမ် ထုတ်ဝေ။
- ၂၀၀၀။ မေလတွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်ပီကင်းပွဲတော်သို့ မြန်မာယဉ်ကျေးမှု ကဇာတ်အဖွဲ့၊ အ ကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် သွားရောက်။
မငြိမ်းသာရဲ့ ရွှေနှန်းတော်နှင့်မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ ထုတ်ဝေ။
ငြိမ်းချမ်းရေး မဟာတမန် တကြိမ် ထုတ်ဝေ။
နဝရတ်ကိုးသွယ် တကြိမ် ထုတ်ဝေ။